

Aika 08.06.2026, klo 16:00

Paikka Kairatie 75, auditorio

Käsiteltävät asiat

§ 60 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

§ 61 Pöytäkirjan tarkastus

§ 62 Ilmoitusasiat

§ 63 Asemakaavan muutos korttelin 111 tontti 11 ja 19, Palkisentie 47 ja 51

§ 64 Omistajapolitiikan päivitys Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy

§ 65 Äänestysaluejaon muuttaminen 2027

§ 66 Arviointikertomus vuodelta 2025

§ 67 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2025, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen

§ 68 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022, vastuuvapauden myöntäminen

§ 69 Sidonnaisuusilmoitusten saattaminen valtuustolle, tilanne 06/2026

Lisäpykälät

§ 70 Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

Osallistujat

Eemeli Kajula, puheenjohtaja
Heikki Autto, 1. varapuheenjohtaja
Heikki Kontiosalo, 2. varapuheenjohtaja
Mari Ikonen, 3. varapuheenjohtaja
Eeva-Maarit Kujala, sihteeri
Hilpi Ahola
Miika Alajääskö
Päivi Alanne-Kunnari
Päivi Alaoja
Timo Haapa-aro
Terhi Heikkilä
Riitta-Maija Hokkanen
Elina Holm
Kaisu Huhtalo
Heidi Jauhojärvi
Mari Jolanki
Toni Jänkälä
Katri Kerola
Tapio Keränen
Raija Kerätär
Ella Keski-Panula
Tuomas Koskiniemi
Ismo Kreivi
Sanna Kylmänen
Anne Liedes
Heikki Luiro
Laura Maisonvaara
Mira Mustonen
Minna Muukkonen
Maria-Riitta Mällinen
Kimmo Niukkanen
Johanna Ojala-Niemelä
Anne Ollila
Tiina Outila
Antti Pakkanen
Ella Partanen
Jonna Parviainen
Juho-Matti Pekkala
Petteri Pohja
Vesa Puuronen
Sanna Pyykönen
Perttu Pörhölä
Henri Ramberg
Mikko Riikola
Marjo Rundgren
Marko Ruohomäki
Päivi Salminen
Maria Selin
Sara Seppänen

Annika Sipola
Tarja Suopajärvi
Riku Tapio
Laura Tarvainen
Esa Teerijoki
Timo Tolonen
Tilda Tuomaala
Susanna Viitala
Ilkka-Petri Väitalo
Antti Väänänen
Niina Crisostomo, hallinnon assistentti
Eine Heikkinen
Aino Huokonen
Marja Jalonen, hallintosihteeri
Antti Lassila, toimialajohtaja
Mikko Lindroos, kaupunginlakimies
Laina Meriläinen
Eveliina Mäkiranta
Antti Määttä, henkilöstö- ja hallintojohtaja
Samppa Määttä, vt. toimialajohtaja
Pertti Onkalo, toimialajohtaja
Heini-Tuuli Onnela, viestintä- ja markkinointijohtaja
Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö
Jarno Saapunki
Valtuusto Sali
Johanna Tikkanen, tiedottaja

§ 60

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

- todetaan läsnäolijat
- valtuutettujen esteilmoitukset
- kokouskutsut ja kuulutukset
- hyväksytään työjärjestys

§ 61

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Kimmo Niukkanen ja Anne Ollila. Seuraavina vuorossa ovat Maria-Riitta Mällinen ja Tiina Outila. Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 15.6.2026.

§ 62

Ilmoitusasiat

Liitteet

1 Rovaniemen kaupungintalo - Tilannekuva 2.6.2026

Sakela-Rakennus Oy

- kaupungintalon tilannekuva 2.6.2026

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä ilmoitusasian tiedoksi.

Tekninen lautakunta, § 10,21.01.2025
Kaupunginhallitus, § 22,03.02.2025
Tekninen lautakunta, § 163,28.10.2025
Kaupunginhallitus, § 342,17.11.2025
Kaupunginhallitus, § 155,25.05.2026
Kaupunginvaltuusto, § 63, 08.06.2026

§ 63

Asemakaavan muutos korttelin 111 tontti 11 ja 19, Palkisentie 47 ja 51

ROIDno-2023-2462

Tekninen lautakunta, 21.01.2025, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Ilvesluoto, kaavoitusinsinööri, laura.ilvesluoto@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma,698-3-111-19 ja -11 Palkisentie 47 ja 51, 13.1.2025
- 2 Vaihtoehto 1
- 3 Vaihtoehto 2.
- 4 Navigointikartta
- 5 Vaihtoehto 3
- 6 Vaihtoehto 4
- 7 kaavaselostus luonnos_8.1.2025
- 8 VUOROVAIKUTUSLOMAKE_ 7.1.2025

Kaavoitus maankäyttöasiantuntija LI 13.1.2025

Vireilletulo

KAS-asunnot on pitkään etsinyt keskusta-alueelta tonttia, jolle voisi toteuttaa ARA-kohteen. Asemakaavan muutos sijoittuu 3.kaupunginosan kortteliin 111 tontit 11 ja 19, Palkisentielle. Alueelle on tarkoitus rakentaa kerrostalo. Kaavoituspäällikön päätöksellä 22.6.2023 §17 on päätetty käynnistää asemakaavan ja tonttijaon muutos 3. kaupunginosan kortteli 111 tontti 19, Palkisentie.

Asemakaavan muutos saatettiin vireille 5.7.2023 kuulutuksella Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6. -31.7.2023 palvelupiste Osviitassa sekä kaupungin internet-sivuilla, Kaavatorilla. Vireilletulon kuulemisen aikana saapui 1 lausunto ja 2 mielipidettä. Toisen mielipiteen oli allekirjoittanut 66 osallista tai kuntalaista.

Vireilletulon jälkeen kaava-alue laajeni, joten asemakaavan muutos asetettiin uudelleen vireille. Vireilletulosta ilmoitettiin kuulutuksella 15.5.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 16. -29.5.2024. Vireilletulon aikana saapui 7 mielipidettä. Mielipiteissä oli yhteensä 112 allekirjoitusta kuntalaisilta tai osallisilta.

Kaavaluonnos

Vireilletulon jälkeen valmisteltiin neljä (4) kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 1 ja vaihtoehto 2) tontille on suunniteltu 5 kerroksinen

asuinkerrostalo, rakennusoikeus 2650+t250 m². Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 3 ja vaihtoehto 4) tontille on suunniteltu 6 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 3200+t300 m².

Valmisteluvaiheen kuuleminen

Valmisteluvaiheen nähtävillä olosta ilmoitettiin kuulutuksella 30.10.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Kaava-aineisto pidettiin yleisesti nähtävillä 31.10. - 13.11.2024 palvelupiste Osviitassa ja kaupungin internet -sivuilla, Kaavatorilla. Valmisteluvaiheen aikana saapui 13 mielipidettä ja 2 lausuntoa.

Valmisteluvaiheen kuulemisen jälkeen saatujen lausuntojen ja mielipiteiden osalta on kaavaselostusta päivitetty tarpeellisilta osin.

Lausunnot ja mielipiteet ovat koottu vuorovaikutuslomakkeelle, joka on esityksen liitteenä.

Kaavoituksen esitys

Kaavoitus on tutkinut luonnosvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia alueen ympäristöön ja päätyneet siihen, että vaihtoehto 2 on sopivin suunnittelualueelle.

Kaavoitus esittää lautakunnalle, että 3. kaupunginosan kortteli 111 tonteille 11 ja 19 laadituista vaihtoehtoista jatkokaavoituksen pohjaksi valitaan vaihtoehto 2.

Kaavaehdotusvaiheessa asemakaavan muutoksesta laaditaan myös tonttijaon muutos. Ehdotusvaiheessa pyydetään tarvittavat lausunnot, muun muassa Lapin maakuntamuseolta ja Lapin ELY-keskukselta. Asemakaavamuutoksen hyväksyy kaupungin valtuusto.

Lisätietoja:

*kaavoituspäällikkö Markku Pyhäjärvi
etunimi.sukunimi(at)rovaniemi.fi
puh. 016 322 8927*

*maankäyttöasiantuntija Laura Ilvesluoto
etunimi.sukunimi(at)rovaniemi.fi
puh. 016 322 8995*

Ehdotus

Esittelijä: Pertti Onkalo, toimialajohtaja

Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy 3. kaupunginosan korttelin 111 tonteille 11 ja 19 laaditun asemakaavaluonnoksen vaihtoehto 2 jatkokaavoituksen pohjaksi. Kaupunginhallitus päättää kaavaehdotuksesta ja sen sekä tonttijaon muutoksen asettamisesta ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Äänestykset

Esittelijän pohjaesitys Jaa
Suopajärven esitys Ei

Kyllä

Mikko Lempiäinen
Matti Pöykkö

Pirjo Kairakari

Ei

Kaisu Huhtalo

Heikki Luiro

Elina Kuula

Tarja Suopajärvi

Ville Vuorjoki

Anne Hakkarainen

Heikki Poranen

Päätös

Tekninen lautakunta kuuli asiassa kaavoituspäällikkö Markku Pyhäjärveä ja kaupunginlakimies Kirsi Alannetta.

Jäsen Tarja Suopajärvi esitti Ville Vuorjoen ja Heikki Luiron kannattamana, että tekninen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Perusteet: Rakennuksen sijoittelu alueella, vertaa pilaantuneen maa-alueen vähäisyys ja sallittu kerrosluku 4.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Tekninen lautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan ne, jotka ovat esittelijän esityksen kannalla äänestävät Jaa, ja ne jotka ovat Suopajärven esityksen kannalla äänestävät Ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin kolme (3) Jaa -ääntä, seitsemän (7) Ei -ääntä ja yksi (1) jäsen oli poissa.

Puheenjohtaja totesi, että Tarja Suopajärven esitys on tullut teknisen lautakunnan päätökseksi.

Jäsen Kaisu Huhtalo poistui kokouksesta klo 17.01 asian päätöksenteon jälkeen.

Kaupunginhallitus, 03.02.2025, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Ilvesluoto, kaavoitusinsinööri, laura.ilvesluoto@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma,698-3-111-19 ja -11 Palkisentie 47 ja 51, 13.1.2025

2 Vaihtoehto 1

3 Vaihtoehto 2.

4 Vaihtoehto 3

5 Vaihtoehto 4

6 kaavaselostus luonnos_8.1.2025

7 VUOROVAIKUTUSLOMAKE_ 7.1.2025

8 Navigointikartta

Kaavoitus Maankäyttöasiantuntija LI 27.1.2025

Kaavaprosessin vaiheet

KAS-asunnot on pitkään etsinyt keskusta-alueelta tonttia, jolle voisi toteuttaa ARA-

kohteen. Asemakaavan muutos sijoittuu 3.kaupunginosan kortteliin 111 tontit 11 ja 19, Palkisentielle. Alueelle on tarkoitus rakentaa kerrostalo.

Asemakaavan muutos saatettiin vireille 5.7.2023 kuulutuksella Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6. -31.7.2023 palvelupiste Osviitassa sekä kaupungin internet-sivuilla, Kaavatorilla.

Vireilletulon jälkeen kaava-alue laajeni, joten asemakaavan muutos asetettiin uudelleen vireille. Vireilletulosta ilmoitettiin kuulutuksella 15.5.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 16. - 29.5.2024.

Vireilletulon jälkeen valmisteltiin neljä (4) kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 1 ja vaihtoehto 2) tontille on suunniteltu 5 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 2650+t250 m². Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 3 ja vaihtoehto 4) tontille on suunniteltu 6 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 3200+t300 m².

Valmisteluvaiheen nähtävillä olosta ilmoitettiin kuulutuksella 30.10.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Kaava-aineisto pidettiin yleisesti nähtävillä 31.10. - 13.11.2024 palvelupiste Osviitassa ja kaupungin internet -sivuilla, Kaavatorilla.

Lausunnot ja mielipiteet on koottu vuorovaikutuslomakkeelle, joka on esityksen liitteenä.

Kaupungin periaatteet ja linjaukset

Toimivan maapolitiikan yhtenä pääperiaatteena on, että kaavoittamalla kaupungin omistamaa maata mahdollistetaan kohtuuhintaista asumista sekä edistetään yhdyskuntarakenteen kestäväää kehittämistä. (Rovaniemen kaupungin maapoliittinen ohjelma 2022-2025). Asuntotuotannon monipuolisuus on tärkeää, jotta voidaan vastata eri väestöryhmien erilaisiin asumisen tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. (Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma).

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelmassa on määritetty mm. seuraavat toimenpiteet;

- kaupunki asemakaavoittaa tiivistettävälle alueelle asumista ensisijaisesti omistamilleen maille ja mahdollistaa kohtuuhintaisten asuntotuotannon
- mahdollistaa alueellisilla asemakaavamuutoksilla lisärakentamisen ja rakennustehokkuuden nostamisen keskusta-alueen asuintonteilla.
- kaavoituksessa asumista ohjataan alueidenkäytön strategiassa määriteltyjen kehitettävien julkisten palvelujen alueiden läheisyyteen ja toimivan joukkoliikenteen yhteyteen.

Täydennysrakentaminen tukeutuu jo olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, jolloin voidaan vähentää uusien alueiden rakentamista. Tällä on suoria vaikutuksia sekä yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin sekä luonnon monimuotoisuuteen. (Rovaniemen kaupungin maapoliittinen ohjelma 2022-2025).

Kaupunkistrategiassa yksi päätavoite on, että elinympäristömme on luonnonläheinen, toimiva ja viihtyisä. Kaupungissamme hyvä elämä syntyy toimivasta ja sujuvasta elinympäristöstä kävelymatkan päässä luonnosta. Kaupungin strategian periaatteita pyrimme toteuttamaan asiakas- ja toimialalähtöisellä kaavoittamisella. (Kaupunkistrategia).

Kaavaluonnoksen perustelut

Kaupungilla on akuutti tarve uusille, kohtuuhintaisille vuokra-asunnoille. Kerrostalorakentamisella pystytään vastaamaan kaupungin asuntotarpeeseen. KAS-asunnot ovat tuoneet esille alustavissa suunnitelmissa, että kerrostalossa olisi tarjolla muun muassa perheasuntoja. Laajemmin katsottuna 3. kaupunginosan kehittyessä, kerrostalorakentaminen alueella on lisääntynyt, ja nyt suunniteltu rakentaminen ei poikkea alueen kehittämisen suunnasta.

Kaavamuuotosalueelta on hyvät kulkuyhteydet keskustan palveluihin. Koskikadulla kulkee paikallisliikenteen linjat 3 ja 5 ja Koskikadun laidalla kulkee kevyenliikenteen väylä. Rovaniemen uimahalli Vesihiisi sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Tontilta 19 on löytynyt pilaantunutta maaperää. Ramboll Finland Oy valmistelee pilaantuneista maista lisätutkimusten perusteella puhdistustarpeen arviointia ja puhdistussuunnitelmaa riskinarvioon perustuen. Maaperä tulee puhdistaa asianmukaisesti ennen rakentamista.

Voimassa oleva rakennuslain mukainen asemakaava mahdollistaa rakentaa kiinteistölle kellarikerroksen lisäksi kolme (3) kerrosta, eli yhteensä 4 kerroksisen rakennuksen. Alueidenkäyttölain mukaan asemakaavamuutosluonnos vaihtoehto 2 kerros-luku nousee yhden kerroksen voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna. Voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeus tonteilla 11 ja 19 on yhteensä 1499 k-m². Asemakaavamuutosluonnoksen vaihtoehto 2 rakennusoikeus on 2650+t250 k-m².

Kaavamuuotosluonnoksessa vaihtoehto 2 sijoittelussa on huomioitu pilaantunut maaperä, varjostavuuden vaikutukset ja Rovaniemen paloasema (valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde).

Kaupunginhallitus päättää yleiskaavojen sekä kaavoitusohjelmassa vaikutukseltaan merkittäviksi määriteltyjen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten ehdotusvaiheen päätöksenteosta, valtuusto päättää yleiskaavojen sekä kaavoitusohjelmassa vaikutukseltaan merkittäviksi määriteltyjen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten hyväksymisestä.

Lisätietoja:

*kaavoituspäällikkö Markku Pyhäjärvi
etunimi.sukunimi(at)rovaniemi.fi
puh. 016 322 8927*

*maankäyttöasiantuntija Laura Ilvesluoto
etunimi.sukunimi(at)rovaniemi.fi
puh. 016 322 8995*

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että se hyväksyy 3.kaupunginosan korttelin 111 tonteille 11 ja 19 laaditun asemakaavaluonnoksen vaihtoehto 2 jatkokaavoituksen pohjaksi. Kaupunginhallitus päättää kaavaehdotuksesta ja sen sekä tonttijaon muutoksen asettamisesta ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Äänestykset

JAA käsittelyä jatketaan
Ei palautetaan valmisteluun

Kyllä

Timo Tolonen

Ei

Ella Keski-Panula
Maria-Riitta Mällinen
Mari Ikonen
Harri Rapo
Tuomas Koskiniemi
Susanna Viitala
Päivi Alanne-Kunnari
Riku Tapio
Päivi Alaoja
Reijo Jylhä

Päätös

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Heikki Autto liittyi kokoukseen etäyhteydellä kello 12.33.

Ella Keski-Panula siirtyi etäyhteydestä kokoustilaan kello 13.04.

Kaupunginhallitus kuuli asiassa kaavoituspäällikkö Markku Pyhäjärveä, toimitusjohtaja Jarmo Kuosaa (KAS Asunnot Oy), toimitusjohtaja Kalevi Rantaa (Rovanapa Oy) ja toimialajohtaja Pertti Onkaloa.

Esittelyt ja asiasta käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

Eemeli Kajula poistui kokouksesta esteellisenä (HallintoL 28.1 §, kohta 5 hallituksen puheenjohtaja) asian päätöksenteon ajaksi.

Riku Tapio esitti Tuomas Koskiniemen kannattamana, että kaupunginhallitus päättää palauttaa asian valmisteluun seuraavin perusteluin:

Rovaniemellä tarvitaan uusia ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja alueille, joissa uudisrakentaminen sopeutuu ympäristöön ja täyttää myös kaupunkikuvalliset tavoitteet. Lähtökohtana tulee olla alueet, joissa ARA-rahoitus voidaan hyödyntää. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki jatkaa selvitystyötä yhteistyössä KAS-asuntojen kanssa, jotta kaupunginvaltuuston ilmaisema tahtotila kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta voidaan saavuttaa. Selvitystyö tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn viimeistään vuoden loppuun mennessä.

Koska oltiin tehty palautusesitys, jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, on äänestettävä.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan asiassa suoritetaan äänestys, jossa ne, jotka ovat asian käsittelyn jatkamisen kannalla vastaavat JAA, ja ne jotka ovat asian palauttamisen kannalla (Tapion esitys) vastaavat EI.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 1 JAA -ääntä ja 10 EI -ääntä, 0 tyhjää ja 0 oli poissa. Puheenjohtaja totesi, että äänestyksen tuloksena asian käsittelyä ei jatketa.

Esteellisyys

Eemeli Kajula

Tekninen lautakunta, 28.10.2025, § 163

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Ilvesluoto, kaavoitusinsinööri, laura.ilvesluoto@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Kaavaluonnos_Vaihtoehto1_valmisteluvaihe
- 2 Kaavaluonnos_vaihtoehto 2_valmisteluvaihe
- 3 VUOROVAIKUTUSLOMAKE_tiivistetty_2.valmisteluvaihe_12.8.2025
- 4 kaavaselostus luonnos_12.8.2025
- 5 Navigointikartta
- 6 Osallistumis- ja arviontisuunnitelma_valmisteluvaihe_kortteli 111, tontit 11 ja 19, Palkisentie 47 ja 51

Kaavaprosessin vaiheet

Rovaniemen kaupungissa on pula kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista. Kaupunki on käynyt aktiivista keskustelua KAS-asuntojen kanssa vallitsevasta tilanteesta. KAS-asunnot on pitkään etsinyt keskusta-alueelta tonttia, jolle voisi toteuttaa ARA-kohteen. Korttelin 111 sijainnin on arvioitu täyttävän kriteerit joukkoliikenteen sekä palveluiden osalta. Alustavien kustannuksien osalta kohde myös täyttää tuetun asuntorakentamisen edellytykset. Asemakaavan muutos sijoittuu 3.kaupunginosan kortteliin 111 tontit 11 ja 19, Palkisentielle. Alueelle on tarkoitus rakentaa kerrostalo.

Kaupungin periaatteet ja linjaukset

Toimivan maapolitiikan yhtenä pääperiaatteena on, että kaavoittamalla kaupungin omistamaa maata mahdollistetaan kohtuuhintaista asumista sekä edistetään yhdyskuntarakenteen kestävä kehittäminen. (Rovaniemen kaupungin maapoliittinen ohjelma 2022-2025). Asuntotuotannon monipuolisuus on tärkeää, jotta voidaan vastata eri väestöryhmien erilaisiin asumisen tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. (Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma).

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelmassa on määritetty mm. seuraavat toimenpiteet;

- kaupunki asemakaavoittaa tiivistettäville alueille asumista ensisijaisesti omistamilleen maille ja mahdollistaa kohtuuhintaisten asuntotuotannon
- mahdollistaa alueellisilla asemakaavamuutoksilla lisärakentamisen ja rakennustehokkuuden nostamisen keskusta-alueen asuintonteilla.
- kaavoituksessa asumista ohjataan alueidenkäytön strategiassa määriteltyjen kehitettävien julkisten palvelujen alueiden läheisyyteen ja toimivan joukkoliikenteen yhteyteen.

Täydennysrakentaminen tukeutuu jo olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, jolloin voidaan vähentää uusien alueiden rakentamista. Tällä on suoria vaikutuksia sekä yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin sekä luonnon monimuotoisuuteen. (Rovaniemen kaupungin maapoliittinen ohjelma 2022-2025).

Kaupunkistrategiassa yksi päätavoite on, että elinympäristömme on luonnonläheinen, toimiva ja viihtyisä. Kaupungissamme hyvä elämä syntyy toimivasta ja sujuvasta elinympäristöstä kävelymatkan päässä luonnosta. Kaupungin strategian periaatteita pyrimme toteuttamaan asiakas- ja toimialalähtöisellä kaavoittamisella. (Kaupunkistrategia).

Vireilletulo

Asemakaavan muutos saatettiin vireille 5.7.2023 kuulutuksella Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6.-31.7.2023 palvelupiste Osviitassa sekä kaupungin internet-sivuilla, kaavatorilla.

Vireilletulon jälkeen kaava-alue laajeni, joten asemakaavan muutos asetettiin uudelleen vireille. Vireilletulosta ilmoitettiin kuulutuksella 15.5.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 16.-29.5.2024.

Valmisteluvaihe

Vireilletulon jälkeen valmisteltiin neljä (4) kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 1 ja vaihtoehto 2) tontille on suunniteltu 5 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 2650+t250 m². Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 3 ja vaihtoehto 4) tontille on suunniteltu 6 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 3200+t300 m². Valmisteluvaiheen nähtävillä olosta ilmoitettiin kuulutuksella 30.10.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Kaava-aineisto pidettiin nähtävillä 31.10.- 13.11.2024 palvelupiste Osviitassa ja kaupungin internet -sivuilla, kaavatorilla. Kaupunginhallitus päätti 3.2.2025 §22 palauttaa asemakaavamuutoksen uudelleen valmisteluun.

Valmisteluvaihe II

Asemakaavamuutoksen II valmisteluvaihe kuuleminen pidettiin 27.3.-9.4.2025. Valmisteluvaiheessa laadittiin kaksi (2) kaavaluonnosvaihtoehtoa. Molemmissa vaihtoehdossa kerrosluku on IV ja rakennusoikeus on 2050+t250 m². Vaihtoehdossa 1 rakennus sijoittuu Palkisentien suuntaisesti tontin etuosaan ja vaihtoehto 2 rakennus sijoittuu Palkisentien suuntaisesti tontin takaosaan. Valmisteluvaiheen nähtävillä olosta ilmoitettiin kuulutuksella 26.3.2025 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Kaava-aineisto pidettiin nähtävillä 27.3.-9.4.2025 palvelupiste Osviitassa ja kaupungin internet -sivuilla, Kaavatorilla.

Lausunnot ja mielipiteet on koottu vuorovaikutuslomakkeelle, joka on esityksen liitteenä.

Kaavaluonnoksen perustelut

Kaupungilla on akuutti tarve uusille, kohtuuhintaisille vuokra-asunnoille. Kerrostalorakentamisella pystytään vastaamaan kaupungin asuntotarpeeseen. KAS-asunnot ovat tuoneet esille alustavissa suunnitelmissa, että kerrostalossa olisi tarjolla muun muassa perheasuntoja. Laajemmin katsottuna 3.kaupunginosan kehittyessä, kerrostalorakentaminen alueella on lisääntynyt, ja nyt suunniteltu rakentaminen ei poikkea alueen kehittämisen suunnasta.

Kaavamuutosalueelta on hyvät kulkuyhteydet keskustan palveluihin. Koskikadulla kulkee paikallisliikenteen linjat 3 ja 5 ja Koskikadun laidalla kulkee kevyenliikenteen väylä. Rovaniemen uimahalli Vesihiisi sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Tontilta 19 on löytynyt pilaantunutta maaperää. Ramboll Finland Oy valmistelee pilaantuneista maista lisätutkimusten perusteella puhdistustarpeen arviointia ja puhdistussuunnitelmaa riskinarvioon perustuen. Maaperä tulee puhdistaa asianmukaisesti ennen rakentamista.

Voimassa oleva rakennuslain mukainen asemakaava mahdollistaa rakentaa kiinteistölle kellarikerroksen lisäksi kolme (3) kerrosta, eli yhteensä 4 kerroksisen rakennuksen. Alueidenkäyttölain mukaan asemakaavamuutosluonnosten vaihtoehdossa kerrosluku ikään kuin säilyy ennallaan voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna. Voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeus tonteilla 11 ja 19 on yhteensä 1499 k-m². Asemakaavamuutosluonnosten rakennusoikeus on 2050+t250 k-m².

Kaavamuutosluonnoksen vaihtoehto 2 rakennus sijoittuu suurelta osin pilaantuneelle maaperälle. Tässä vaihtoehdossa maaperän puhdistustarve tulee olemaan moninkertainen ja kustannukset tulee olemaan suuremmat vaihtoehto 1 verrattuna.

Kaavamuutosluonnoksessa vaihtoehto 1 sijoittelussa on huomioitu pilaantunut maaperä, varjostavuuden vaikutukset ja Rovaniemen paloasema (valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde).

Kaupunginhallitus päättää yleiskaavojen sekä kaavoitusohjelmassa vaikutukseltaan merkittäviksi määriteltyjen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten ehdotusvaiheen päätöksenteosta, valtuusto päättää yleiskaavojen sekä kaavoitusohjelmassa vaikutukseltaan merkittäviksi määriteltyjen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten hyväksymisestä.

Kaavoituksen esitys

Kaavoitus on tutkinut luonnosvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia alueen ympäristöön ja päätynyt siihen, että vaihtoehto 1 on sopivin suunnittelualueelle.

Kaavoitus esittää lautakunnalle, että 3.kaupunginosan kortteli 111 tonteille 11 ja 19 laadituista, 5.3.2025 päivätyistä vaihtoehdoista jatkokaavoituksen pohjaksi valitaan asemakaavanmuutoksen vaihtoehto 1. Kaavaehdotusvaiheessa asemakaavan muutoksesta laaditaan myös tonttijaon muutos. Ehdotusvaiheessa pyydetään tarvittavat lausunnot, muun muassa Lapin maakuntamuseolta ja Lapin ELY-keskukselta. Asemakaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Kaavaselostusta on täydennetty Paloaseman rakennushistoriaselvityksen pohjalta.

Lisätietoja:

*kaavoituspäällikkö Markku Pyhäjärvi
etunimi.sukunimi(at)rovaniemi.fi
puh. 016 322 8927*

*kaavoitusinsinööri Laura Ilvesluoto
etunimi.sukunimi(at)rovaniemi.fi
puh. 016 322 8995*

Ehdotus

Esittelijä: Pertti Onkalo, toimialajohtaja

Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että 3.kaupunginosa kortteli 111 tonteille 11 ja 19 laadittu, 5.3.2025 päivätty asemakaavaluonnosvaihtoehto 1 hyväksytään kaavaehdotukseksi sekä kaavaehdotus ja tonttijaon muutos asetetaan ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Äänestykset

Esittelijän esitys JAA
Riikolan esitys Ei

Ei

Tarja Suopajärvi
Perttu Pörhölä
Mikko Riikola
Tapio Keränen
Toni Jänkälä
Katja Juopperi
Viivi Vesala
Päivi Alaoja
Henriikka Aho
Jyrki Sutinen

Päätös

Tekninen lautakunta kuuli asiassa kaavoituspäällikkö Markku Pyhäjärveä.

Jäsen Mikko Riikola poistui kokoushuoneesta ja siirtyi etäyhteyteen asian keskustelun aikana klo 17.32.

Jäsen Mikko Riikola esitti Toni Jänkälän kannattamana, että tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että 3. kaupunginosa kortteli 111 tonteille 11 ja 19 laadittu, 5.3.2025 päivätty asemakaavaluonnosvaihtoehto 2 hyväksytään kaavaehdotukseksi sekä kaavaehdotus ja tonttijaon muutos asetetaan ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Tekninen lautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan ne, jotka ovat esittelijän esityksen kannalla äänestävät Jaa, ja ne jotka ovat Riikolan esityksen kannalla äänestävät Ei.

Varajäsen Rita Mustakankaan ääni ei kirjautunut kokousjärjestelmään, hän äänesti Ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin nolla (0) Jaa -ääntä ja yksitoista (11) Ei -ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että Riikolan esitys on tullut teknisen lautakunnan päätökseksi.

Asian päätöksenteon jälkeen jäsen Mikko Riikola poistui kokouksesta klo 18.00.

Tekninen lautakunta piti kokoustaun klo 18.01 – 18.10. Tauon jälkeen puheenjohtaja piti nimenhuudon ja läsnä olivat samat osallistujat kuin ennen taukoa.

Laura Ilvesluoto, kaavoitusinsinööri, laura.ilvesluoto@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Kaavaluonnos_Vaihtoehto1_valmisteluvaihe
- 2 Kaavaluonnos_vaihtoehto 2_valmisteluvaihe
- 3 VUOROVAIKUTUSLOMAKE_tiivistetty_2_valmisteluvaihe_12.8.2025
- 4 kaavaselostus luonnos_12.8.2025
- 5 Navigointikartta
- 6 Osallistumis- ja arviontisuunnitelma_valmisteluvaihe_kortteli 111, tontit 11 ja 19, Palkisentie 47 ja 51

Kaavaprosessin vaiheet

Rovaniemen kaupungissa on pula kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista. Kaupunki on käynyt aktiivista keskustelua KAS-asuntojen kanssa vallitsevasta tilanteesta. KAS-asunnot on pitkään etsinyt keskusta-alueelta tonttia, jolle voisi toteuttaa ARA-kohteen. Korttelin 111 sijainnin on arvioitu täyttävän kriteerit joukkoliikenteen sekä palveluiden osalta. Alustavien kustannuksien osalta kohde myös täyttää tuetun asuntorakentamisen edellytykset. Asemakaavan muutos sijoittuu 3.kaupunginosan kortteliin 111 tontit 11 ja 19, Palkisentielle. Alueelle on tarkoitus rakentaa kerrostalo.

Kaupungin periaatteet ja linjaukset

Toimivan maapolitiikan yhtenä pääperiaatteena on, että kaavoittamalla kaupungin omistamaa maata mahdollistetaan kohtuuhintaista asumista sekä edistetään yhdyskuntarakenteen kestävää kehittämistä. (Rovaniemen kaupungin maapoliittinen ohjelma 2022-2025). Asuntotuotannon monipuolisuus on tärkeää, jotta voidaan vastata eri väestöryhmien erilaisiin asumisen tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. (Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma).

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelmassa on määritetty mm. seuraavat toimenpiteet;

- kaupunki asemakaavoittaa tiivistettäville alueille asumista ensisijaisesti omistamilleen maille ja mahdollistaa kohtuuhintaisten asuntotuotannon
- mahdollistaa alueellisilla asemakaavamuutoksilla lisärakentamisen ja rakennustehokkuuden nostamisen keskusta-alueen asuintonteilla.
- kaavoituksessa asumista ohjataan alueidenkäytön strategiassa määriteltyjen kehitettävien julkisten palvelujen alueiden läheisyyteen ja toimivan joukkoliikenteen yhteyteen.

Täydennysrakentaminen tukeutuu jo olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, jolloin voidaan vähentää uusien alueiden rakentamista. Tällä on suoria vaikutuksia sekä yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin sekä luonnon monimuotoisuuteen. (Rovaniemen kaupungin maapoliittinen ohjelma 2022-2025).

Kaupunkistrategiassa yksi päätavoite on, että elinympäristömme on luonnonläheinen, toimiva ja viihtyisä. Kaupungissamme hyvä elämä syntyy toimivasta ja sujuvasta elinympäristöstä kävelymatkan päässä luonnosta. Kaupungin strategian periaatteita pyrimme toteuttamaan asiakas- ja toimialalähtöisellä kaavoittamisella. (Kaupunkistrategia).

Vireilletulo

Asemakaavan muutos saatettiin vireille 5.7.2023 kuulutuksella Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6.-31.7.2023 palvelupiste Osviitassa sekä kaupungin internet-sivuilla, kaavatorilla.

Vireilletulon jälkeen kaava-alue laajeni, joten asemakaavan muutos asetettiin uudelleen vireille. Vireilletulosta ilmoitettiin kuulutuksella 15.5.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin nähtävillä 16.-29.5.2024.

Valmisteluvaihe

Vireilletulon jälkeen valmisteltiin neljä (4) kaavaluonnosvaihtoehtoa. Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 1 ja vaihtoehto 2) tontille on suunniteltu 5 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 2650+t250 m². Kahdessa luonnoksessa (vaihtoehto 3 ja vaihtoehto 4) tontille on suunniteltu 6 kerroksinen asuinkerrostalo, rakennusoikeus 3200+t300 m². Valmisteluvaiheen nähtävillä olosta ilmoitettiin kuulutuksella 30.10.2024 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Kaava-aineisto pidettiin nähtävillä 31.10.- 13.11.2024 palvelupiste Osviitassa ja kaupungin internet -sivuilla, kaavatorilla. Kaupunginhallitus päätti 3.2.2025 §22 palauttaa asemakaavamuutoksen uudelleen valmisteluun.

Valmisteluvaihe II

Asemakaavamuutoksen II valmisteluvaihe kuuleminen pidettiin 27.3.-9.4.2025. Valmisteluvaiheessa laadittiin kaksi (2) kaavaluonnosvaihtoehtoa. Molemmissa vaihtoehdossa kerros-luku on IV ja rakennusoikeus on 2050+t250 m². Vaihtoehdossa 1 rakennus sijoittuu Palkisentien suuntaisesti tontin etuosaan ja vaihtoehto 2 rakennus sijoittuu Palkisentien suuntaisesti tontin takaosaan. Valmisteluvaiheen nähtävillä olosta ilmoitettiin kuulutuksella 26.3.2025 Lapin Kansassa ja kirjeillä osallisille. Kaava-aineisto pidettiin nähtävillä 27.3.-9.4.2025 palvelupiste Osviitassa ja kaupungin internet -sivuilla, Kaavatorilla.

Lausunnot ja mielipiteet on koottu vuorovaikutuslomakkeelle, joka on esityksen liitteenä.

Kaavaluonnoksen perustelut

Kaupungilla on akuutti tarve uusille, kohtuuhintaisille vuokra-asunnoille. Kerrostalorakentamisella pystytään vastaamaan kaupungin asuntotarpeeseen. KAS-asunnot ovat tuoneet esille alustavissa suunnitelmissa, että kerrostalossa olisi tarjolla muun muassa perheasuntoja. Laajemmin katsottuna 3.kaupunginosan kehittyessä, kerrostalorakentaminen alueella on lisääntynyt, ja nyt suunniteltu rakentaminen ei poikkea alueen kehittämisen suunnasta.

Kaavamuuotosalueelta on hyvät kulkuyhteydet keskustan palveluihin. Koskikadulla kulkee paikallisliikenteen linjat 3 ja 5 ja Koskikadun laidalla kulkee kevyenliikenteen väylä. Rovaniemen uimahalli Vesihiisi sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä kaava-alueesta.

Tontilta 19 on löytynyt pilaantunutta maaperää. Ramboll Finland Oy valmistelee pilaantuneista maista lisätutkimusten perusteella puhdistustarpeen arviointia ja puhdistussuunnitelmaa riskinarvioon perustuen. Maaperä tulee puhdistaa asianmukaisesti ennen rakentamista.

Voimassa oleva rakennuslain mukainen asemakaava mahdollistaa rakentaa kiinteistölle kellarikerroksen lisäksi kolme (3) kerrosta, eli yhteensä 4 kerroksisen

rakennuksen. Alueidenkäyttölain mukaan asemakaavamuutosluonnosten vaihtoehdossa kerrosluku ikään kuin säilyy ennallaan voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna. Voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeus tonteilla 11 ja 19 on yhteensä 1499 k-m². Asemakaavamuutosluonnosten rakennusoikeus on 2050+t250 k-m².

Kaavamuutosluonnoksen vaihtoehto 2 rakennus sijoittuu suurelta osin pilaantuneelle maaperälle. Tässä vaihtoehdossa maaperän puhdistustarve tulee olemaan moninkertainen ja kustannukset tulee olemaan suuremmat vaihtoehto 1 verrattuna.

Kaavamuutosluonnoksessa vaihtoehto 1 sijoittelussa on huomioitu pilaantunut maaperä, varjostavuuden vaikutukset ja Rovaniemen paloasema (valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde).

Kaupunginhallitus päättää yleiskaavojen sekä kaavoitusohjelmassa vaikutukseltaan merkittäviksi määriteltyjen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten ehdotusvaiheen päätöksenteosta, valtuusto päättää yleiskaavojen sekä kaavoitusohjelmassa vaikutukseltaan merkittäviksi määriteltyjen asemakaavojen ja asemakaavamuutosten hyväksymisestä.

Kaavaselostusta on täydennetty Paloaseman rakennushistoriaselvityksen pohjalta.

Tekinen lautakunta (28.10.2025 § 163) päätti jäsen Mikko Riikosen esityksestä esittää kaupunginhallitukselle, että 3. kaupunginosan korttelin 111 tonteille 11 ja 19 laadittu, 5.3.2025 päivätty asemakaavaluonnosvaihtoehto 2 hyväksytään kaavaehdotukseksi sekä kaavaehdotus ja tonttijaon muutos asetetaan ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että 3. kaupunginosan korttelin 111 tonteille 11 ja 19 laadittu, 5.3.2025 päivätty asemakaavaluonnosvaihtoehto 2 hyväksytään kaavaehdotukseksi sekä kaavaehdotus ja tonttijaon muutos asetetaan ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Äänestykset

JAA käsittelyä jatketaan

Ei pöydätään

Kyllä

Susanna Viitala

Kimmo Niukkanen

Mari Jolanki

Terhi Heikkilä

Heikki Luiro

Elina Holm

Ei

Ilkka-Petri Välitalo

Henri Ramberg

Sara Seppänen

Petteri Pohja

Laura Tarvainen

JAA Pohjaesitys
qEI Rambergin esitys

Kyllä

Ilkka-Petri Välitälo
Kimmo Niukkanen
Petteri Pohja
Terhi Heikkilä
Susanna Viitala
Heikki Luiro
Sara Seppänen
Elina Holm
Mari Jolanki

Ei

Laura Tarvainen
Henri Ramberg

Päätös

Kaupunginhallitus kuuli asiassa toimialajohtaja Pertti Onkaloa.

Henri Ramberg esitti Laura Tarvaisen kannattamana, "että asemakaavan muutos korttelin 111 tontti 11 ja 19, Palkisentie 47 ja 51 osalta keskeytetään ja todetaan, että alueen asemakaava säilyy entisellään.

Kaupunginhallitus toteaa, että valmistellessa on suoritettu kaksi valmisteluvaiheen kuulemista. Saaduissa mielipiteissä sekä viranomaislausunnoissa (Lapin maakuntamuseo sekä Lapin ELY-keskus) on kiinnitetty huomiota:

- vaikutusten arviointien puutteellisuuteen suhteessa rakennettuun kulttuuriympäristöön;
- asemakaavoitukselta edellytettyihin riittäviin selvityksiin tai niiden puutteellisuuteen; ja
- poikkeuksiin suhteessa voimassaolevaan yleiskaavaan.

Lisäksi kyseessä on kaavamuutos, joka koskee pientä alaa ja muuttaa alueen ominaispiirteitä – myös kaupunkikuvallisesti.

Ottaen huomioon yllämainitun ja kaavaesityksen, on epävarmaa, että kaava täyttäisi tosiasiallisesti Maankäyttö- ja rakennuslain (Alueidenkäyttölain) asemakaavoitukselle asetetut vaatimukset, jonka vuoksi kaavoitus keskeytetään.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että paloaseman alueen sekä III-kaupunginosan kehittäminen tulisi ratkaista pistemäisiä asemakaavoja suurempana kokonaisuutena."

Ilkka-Petri Välitälo esitti Petteri Pohjan kannattamana, että kaupunginhallitus päättää jättää asian pöydälle seuraavin perusteluin: "Perusteluna pöytäämiseksi 2.12. kaupunginhallitukselle esiteltävän kaupunginhallituksen 3.2.2025 edellyttämä selvityksen kuuleminen."

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan asiassa suoritetaan äänestys, jossa ne, jotka ovat asian käsittelyn jatkamisen kannalla vastaavat JAA, ja ne jotka ovat asian pöydälle jättämisen kannalla (Välitälon esitys) vastaavat EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 JAA -ääntä ja 5 EI -ääntä, 0 tyhjää ja 0 oli poissa. Puheenjohtaja totesi, että äänestyksen tuloksena asian käsittelyä jatketaan.

Koska oltiin tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan asiassa suoritetaan äänestys, jossa ne, jotka ovat pohjaesityksen kannalla vastaavat JAA, ja ne jotka ovat Rambergin esityksen kannalla vastaavat EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 JAA -ääntä ja 2 EI -ääntä, 0 poissa, 0 tyhjää. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginjohtajan esitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kaupunginhallitus piti tauon tämän asiakohdan jälkeen klo 14.45-15.07. Puheenjohtaja totesi, että kaikki muut ennen taukoa paikalla olleet olivat edelleen paikalla, mutta Mari Jolanki oli poistunut kokouksesta.

Kaupunginhallitus, 25.05.2026, § 155

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Ilvesluoto, kaavoitusinsinööri, laura.ilvesluoto@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 kaavaselostus_12.3.2026_hyväksyttäväksi
- 2 Kaavakartta_hyväksyttäväksi
- 3 Tjm 111-3 Palkisentie + paloasema
- 4 Navigointikartta
- 5 Vuorovaikutuslomake_ehdotusvaiheen kuuleminen_hyväksyttäväksi

Taustaa

Kaupunki on selvittänyt tarvetta vuokra-asuntotuotantoon sekä eri kohteita KAS-asunnot Oy:n sekä Domus Arctica -säätiö sr:n kanssa. Toimenpiteinä on käynnistetty asemakaavan muutoksia Palkisentiellä, Poropolulla, Yliopistonkadulla sekä Ylikorvantiellä. Toimenpiteet tukevat suoraan kaupunkistrategian mukaisia tavoitteita ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon edistämisen kärkihanketta.

Vuokra-asuntotuotannon tarve on edelleen merkittävä ja yhteisenä tavoitteena on mahdollistaa vähintään yhden vuokra-asuntotuotantokohteen aloittaminen vuosittain.

Asemakaavan muutos sijoittuu 3.kaupunginosan korttelin 111 tonttien 11 ja 19 alueelle Palkisentielle. Asemakaavamuutoksella on tarkoitus tutkia, voidaanko alueelle rakentaa kerrostalo. Kaavoituspäällikön päätöksellä 22.6.2023 §17 on päätetty käynnistää asemakaavan ja tonttijaon muutos 3.kaupunginosan korttelin 111 tontti 19 Palkisentiellä.

Asemakaavan vireilletulon jälkeen kaava-alue laajeni, joten asemakaavan muutos asetettiin uudelleen vireille.

Valmisteluvaihe

Valmisteluvaiheen kuulemisessa nähtävillä oli neljä (4) eri luonnosvaihtoehtoa. Luonnosvaihtoehtoisissa esitettiin viisi (V) ja kuusi (VI) kerroksista asuin kerrostaloa kahdella eri sijoittelulla. Viisikerroksisen (V) asuinrakennuksen rakennusoikeus oli 2650+t250 ja kuusi (VI) kerroksisen asuinrakennuksen rakennusoikeus oli 3200+t300.

Tekninen lautakunta 21.1.2025 §10 esitti hallitukselle, että kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Perusteena tälle oli rakennusten sijoittelu alueella vertaa pilaantuneen maa-alueen vähäisyys ja sallittu kerrosluku on 4.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 3.2.2025 § 22 palauttaa asian takaisin valmisteluun seuraavin perusteluin: Rovaniemellä tarvitaan uusia ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja alueille, joissa uudisrakentaminen sopeutuu ympäristöön ja täyttää myös kaupunkikuvalliset tavoitteet. Lähtökohtana tulee olla alueet, joissa ARA-rahoitus voidaan hyödyntää. Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunki jatkaa selvitystyötä yhteistyössä KAS-asuntojen kanssa, jotta kaupunginvaltuuston ilmaisema tahtotila kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta voidaan saavuttaa.

Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen hakijan kanssa on käyty läpi teknisen lautakunnan ja kaupunginhallituksen päätökset. Keskusteluiden pohjalta päätettiin laatia kaksi asemakaavavaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 1 ja 2 rakennuksen kerrosluku on neljä (IV), rakennusoikeus on 2050+t250, kahdella erilaisella sijoittelulla.

Valmisteluvaiheen kuulemisen jälkeen asiaa käsiteltiin teknisessä lautakunnassa 28.10.2025 §163, jossa tekninen lautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että asemakaavavaihtoehto 2 hyväksytään kaavaehdotukseksi sekä kaavaehdotus ja tonttijaon muutos asetetaan ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.11.2025 §342 että vaihtoehto 2 hyväksytään kaavaehdotukseksi sekä kaavaehdotus ja tonttijaon muutos asetetaan ehdotusvaiheen kuulemista varten julkisesti nähtäville.

Kaavaehdotus

Kaupunginhallituksen 17.11.2025 § 342 käsittelyn jälkeen kaavaselostusta on täydennetty kaavan vaikutusten arvioinnin osalta. Kaavaehdotuksessa on huomioitu Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 22.1.2026 Sairaalanniemen kaavasta sekä hallinto-oikeuden päätös 18.12.2025 1. kaupunginosan korttelin 17 asemakaavamuutoksesta. Päätösten pohjalta asemakaavaselostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty sekä kaavakartalle on lisätty määräys *”uudisrakentamisessa on otettava huomioon korttelin 111 tontin 1 yleiskaavassa suojellun rakennuksen tyylipiirteet, materiaalit ja väritys”*.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 26.3.-24.4.2026 välisen ajan.

Kaavaehdotuksen julkisen nähtävillä pidon jälkeen kaavaselostusta on edelleen täydennetty vaikutusten arvioinnin osalta. Täydentämisessä on huomioitu ehdotusvaiheen muistutuksia sekä Lapin maakuntamuseon sekä Lupa- ja valvontaviraston lausunnot. Nähtävilläpidon jälkeen kaavakartalle on tehty tekninen korjaus, jossa Saa-merkinnän tekstin suunta on käännetty.

Lausunnot, mielipiteet ja muistutukset

Asemakaavamuutoksesta on saapunut runsaasti mielipiteitä ja muistutuksia. Ehdotusvaiheen kuulemisen yhteydessä annettiin 5 muistutusta ja 3 lausuntoa. Lausunnot ja muistutukset on koostettu vuorovaikutuslomakkeelle.

Muistutuksissa tuodaan esille muun muassa kadun turvallisuus ja liikennemäärien lisääntyminen, vaikutusten arvioinnin riittämättömyys, hanke on yleiskaavan vastainen ja kerrostaloa ei saa sijoittaa omakotitaloalueelle.

Vuorovaikutuslomakkeessa tuodaan esille, että kaavaselistusta on täydennetty vaikutusten arvioinnin osalta ja sinne on lisätty muun muassa kappale maisemakuvasta. Autopaikkojen riittävyys kerrostalolle on huomioitu kaavamääräyksin. Kaavamääräykset noudattavat hyväksytyä Rovaniemen pysäköintinormia. Asuinrakennuksen kaikki autopaikat sijoittuvat tontille. Riittävällä autopaikoituksella vältetään kadunvarsipysäköintiä ja tämä tukee Palkisentien kadun turvallisuutta.

Vuorovaikutuslomakkeessa yleiskaavan vastaisuuteen on vastattu, että Rovaniemen palolaitokselle on löydetty uusi rakennuspaikka, joten nyt kaavamuutosalueena olevan yleisten rakennusten korttelialue, joka on varattu palolaitokselle, tulee olemaan tarpeeton. Vuorovaikutuslomakkeessa on tuotu esille, että alueen rakennuskanta on hyvin sekoittunutta. Palkisentien ja Koskikadun kulmauksessa on yhdyskuntatekniikalle varattu alue. Alueen rakennuskannan ikäjakauma on hyvin laaja. Alueella on uudisrakentamista sekä 60- ja 80 -luvun rakennuskantaa. Laajemmin katsottuna lähiympäristössä on myös kerrostalo, joka sijoittuu nykyisen paloaseman rakennuksen taakse.

Lausunnoissa tuotiin esille muun muassa vaikutusten arvioinnin riittämättömyys sekä yleiskaavan ohjaavuus asemakaavamuutosta laadittaessa.

Lausuntoihin on vastattu vuorovaikutuslomakkeella. Kaava-alueen ympäristö tulee muuttumaan lähitulevaisuudessa, kun nykyiselle paloasemalle on löytynyt uusi sijoituspaikka. Kaava-alueen ja sen lähiympäristön käyttötarkoitus tulee uudelleen tarkasteluun tulevina vuosina. Asemakaavamuutoksessa on otettu huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset tarpeellisilta osin.

Asemakaavaselistusta täydennetty muun muassa kaupunkikuvan osalta. Asemakaavamuutoksen vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön on arvioitu tontinkäyttösuunnitelmilla, vaihtoehtotarkasteluilla, rakennuksen havainnekuvilla sekä varjostavuuden vaikutuksilla ja havainnekuvilla rakennetusta ympäristöstä.

Kaavakartalla on määräys *”Uudisrakentamisessa on otettava huomioon korttelin 111 tontin 1 yleiskaavassa suojellun rakennuksen tyylipiirteet, materiaalit ja väritys”*.

Kaupungin periaatteet ja linjaukset

Rovaniemen kaupungin **maapoliittisen ohjelman** mukaan täydennysrakentaminen on kaupungin talouden ja ympäristön kannalta todettu tehokkaaksi toimenpiteeksi. Täydennysrakentaminen tukeutuu jo olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, jolloin voidaan vähentää uusien alueiden rakentamista. Tällä on suoria vaikutuksia sekä yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin sekä luonnon monimuotoisuuteen. Mahdollisuuksien mukaan täydennysrakentamista tulisi edistää erityisesti joukkoliikenteen reittien varrella.

Kaupunkistrategiassa tuodaan esille muun muassa, että kaupunginosat ja kylät tarjoavat omaleimaista arkea ja riittävästi asuntoja monenlaisiin elämäntilanteisiin. Kaupunkistrategian kärkihankkeeksi on hyväksytty kohtuuhintaisten asuntojen saatavuuden parantaminen. Asemakaavanmuutos noudattaa kaupunkistrategian tavoitteita.

Rovaniemen maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma (MAATO) mukaan asuntotuotannon monipuolisuus on tärkeää, jotta voidaan vastata eri väestöryhmien erilaisiin asumisen tarpeisiin ja elämäntilanteisiin. Ohjelmassa ehdotetaan ARA-rakentamisen (nyk. VARKE) merkittävää lisäämistä. Esimerkiksi ikääntyvien asumisen palvelutarpeet tulevat kasvamaan Rovaniemellä tulevina vuosina, sillä ikääntyviä asuu palveluvaltaisten alueiden ulkopuolella suurehko määrä. Tämä kehityskulku synnyttää asumiseen kohdistuvia tarpeita hyvin saavutettaville alueille.

Maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelman mukaan asumiselle kaavoitetaan ja varataan tontteja pääosin kaupungin maa-alueille. Kaavoituksessa asumista ohjataan alueidenkäytön strategiassa määriteltyjen kehitettävien julkisten palvelujen alueiden läheisyyteen ja toimivan joukkoliikenteen yhteyteen. Omistajaohjausta ja yhteistyötä lisätään KAS-, DAS- ja REDU-asuntojen suuntiin.

Rovaniemen tiivistämisen suuntaviivat -raportissa tuodaan esille, että tiivistetään ensisijaisesti vajaakäyttöisille pysäköinti- ja liikennealueille, käytöstä poistuneille kentille, yritys-, toimitila-, ja teollisuustonteille tai nykyisille asuintonteille. Asuinpihujen vehreys varmistetaan esimerkiksi viherkertoimen tai asemakaavamääräysten avulla muuttuvilla tiivistämisalueilla. Tiivistäminen toteutetaan ensisijaisesti olemassa olevaan infraan tukeutuen.

Raportissa esitetään, että tunnistetaan alueiden tärkeimmät kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvalliset ominaispiirteet sekä varmistetaan kaupunkikuvallisesti arvokkaiden rakennusten aseman säilyminen tiivistämiseen tähtäävien asemakaavojen yhteydessä.

Alueidenkäytön strategian mukaan Rovaniemen tulevan kasvun ja alueiden käytön kehittymisen kannalta suurin potentiaali on keskustan ja sen lähialueiden täydennysrakentamisessa. Tiivistyvillä alueilla kustannus-hyöty -suhde on selvästi paras ja vaikutukset ilmastonmuutoksen hillinnän ja kestävyuden näkökulmasta parhaimmat. Asumista ohjataan palvelujen, rakennetun infrastruktuurin ja toimivan joukkoliikenteen yhteyteen. Varaudutaan täydennysrakentamisen mahdollisuuksiin keskustassa ja 3. kaupunginosassa, Korkalovaarassa ja Katajarannassa.

Kaavoituksen esitys

Kaavoitus esittää, että kaupunginhallitus hyväksyy 3.kaupunginosan korttelin 111 tontin 11 ja 19, 5.3.2025 päivätyn, 26.2.2026 ja 11.5.2026 korjatun kaavakartan sekä tonttijaon muutoksen sekä päättää hyväksyä muistutuksiin ja lausuntoihin laaditut vastineet sekä päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että asemakaavan ja tonttijaon muutos hyväksytään.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus

- päättää hyväksyä 3.kaupunginosan korttelin 111 tontteja 11 ja 19 koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (kaavatunnus 698-2023-9) annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin laaditut vastineet.
- päättää esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi 3.kaupunginosan korttelin 111 tontin 11 ja 19, 5.3.2025 päivätyn, 26.2.2026 ja 11.5.2026 korjatun kaavakartan sekä tonttijaon muutoksen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 63

Valmistelijat / lisätiedot:

Laura Ilvesluoto, kaavoitusinsinööri, laura.ilvesluoto@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 kaavaselostus_12.3.2026_hyväksyttäväksi
- 2 Kaavakartta_hyväksyttäväksi
- 3 Tjm 111-3 Palkisentie + paloasema
- 4 Navigointikartta
- 5 Vuorovaikutuslomake_ehdotusvaiheen kuuleminen_hyväksyttäväksi

Ehdotus

Kaupunginhallitus 25.5.2026 § 155 esittää kaupunginvaltuustolle, että 3. kaupunginosan korttelin 111 tontin 11 ja 19, 5.3.2025 päivätty, 26.2.2026 ja 11.5.2026 korjattu asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos hyväksytään.

Tiedoksi

Kaavoitus

Kaupunginhallitus, § 180,01.06.2026
Kaupunginvaltuusto, § 64, 08.06.2026

§ 64

Omistajapolitiikan päivitys Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy

ROIDno-2026-2205

Kaupunginhallitus, 01.06.2026, § 180

Valmistelijat / lisätiedot:

Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö, hannu.pessa@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Omistajapolitiikka Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy 2026

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikan 24.10.2022 § 109.

Kevään 2026 aikana on työpajoissa käyty omistajapolitiikan päivitystä läpi. Työpajoihin osallistui kaupunginhallituksen ja tytäryhteisön hallituksen jäsenet.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.2.2026 kaupunkistrategian, joka on huomioitu omistajapolitiikan linjausten päivityksessä.

Omistajapolitiikassa omistettavia yhtiöitä on koritettu neljään eri kategoriaan, jotka osaltaan määräävät yhtiön asemaa Rovaniemen kaupunkikonsernin omistuksessa.

1. Strateginen yhtiö: Yhtiön omistukseen liittyy Rovaniemen kaupungin näkökulmasta strateginen intressi omistaa. Yhtiöt pidetään kaupungin 100 prosenttisessa määräysvallassa. Yhteisöiltä odotetaan toimintavarmoja palveluita Rovaniemeläisille. Toiminnan oltava kustannustehokasta ja riskien hyvin hallinnassa.
2. Markkinaehtoiset yhtiöt: Markkinoilla toimivat yhteisöt, jotka voidaan myydä tai fuusoida toimintaympäristön muuttuessa. Yhteisöiden tehtävä on tuottaa taloudellista hyötyä konsernille.
3. Palveluyhtiöt: Yhteisöt tuottavat peruspalveluita esim. kulttuuri- tai opetuspalveluita tai jätehuoltoa. Pidetään pääsääntöisesti kaupungin omistuksessa, mutta voidaan tehdä järjestelyitä toisten kuntaomisteisten yhteisöiden kanssa. Yhteisöiltä ei odoteta osinkotuloutusta kaupungille. Yhteisöiden toiminnan vaikuttavuus näkyy työpaikkojen, työllistyneiden, koulutuksesta valmistuneiden tai esim. alueen vetovoiman määrän kautta.
4. Kiinteistöyhtiöt: Yhtiöiden tehtävä on hallita kaupungin kiinteistöomaisuutta tehokkaasti ja suunnitelmallisesti. Yhtiöiden tehtävä on hankkiutua turhista käyttämättömistä tiloista eroon. Yhtiöiden tehtävä on säilyttää omaisuuden arvo. Muut kuin kaupungin perustoiminnan tarvitsemat kiinteistöt voidaan myydä konsernin ulkopuolelle.

Liitteenä 1 on esitys Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n päivitetyksi omistajapolitiikaksi. Omistajapolitiikan päivitystyö jatkuu vuoden 2026 ajan muiden yhteisöiden osalta.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kaupunginhallitus 39 §:n mukaan vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Hallintosäännön 28 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää omistajapolitiittisten linjausten hyväksymisestä.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle omistajapolitiikan päivittämistä liitteen 1 mukaisesti Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n osalta.

Äänestykset

JAA Pohjaehdotus
EI Rambergin esitys

Kyllä

Ilkka-Petri Välitälo
Petteri Pohja
Susanna Viitala
Heikki Luiro
Kimmo Niukkanen
Terhi Heikkilä
Elina Holm
Mari Jolanki
Sara Seppänen

Ei

Laura Tarvainen
Henri Ramberg

Päätös

Eemeli Kajula poistui kokouksesta esteellisenä (HallintoL 28.1 §, kohta 5, Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oyn hallituksen puheenjohtaja) tämän asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallitus kuuli asiassa Hannu Pessaa.

Henri Ramberg esitti Laura Tarvaisen kannattamana, että muilta osin kaupunginhallitus päättää esityksen mukaisesti, mutta liitteestä poistetaan kohta "Roman tytäryhtiöitä voidaan myydä/sulauttaa yhtiön hallituksen päätöksellä ilman kaupungin ennakkokantaa pl. tässä omistajapolitiikassa strategiseksi merkittyjen osalta."

Perustelut: esitetty kohta on ristiriidassa kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen kanssa.

Koska oltiin tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan asiassa suoritetaan äänestys, jossa ne, jotka ovat pohjaesityksen kannalla vastaavat JAA, ja ne jotka ovat Rambergin esityksen kannalla vastaavat EI.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 JAA -ääntä ja 2 EI -ääntä, 0 tyhjää. Puheenjohtaja totesi, että vt. kaupunginjohtajan päätösesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Esteellisyys

Eemeli Kajula

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö, hannu.pessa@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Omistajapolitiikka Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy 2026

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Rovaniemen kaupungin yhteisöomistusten omistajapolitiikan 24.10.2022 § 109.

Kevään 2026 aikana on työpajoissa käyty omistajapolitiikan päivitystä läpi. Työpajoihin osallistui kaupunginhallituksen ja tytäryhteisön hallituksen jäsenet.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.2.2026 kaupunkistrategian, joka on huomioitu omistajapolitiikan linjausten päivytyksessä.

Liitteenä 1 on esitys Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n päivitetyksi omistajapolitiikaksi. Omistajapolitiikan päivitystyö jatkuu vuoden 2026 ajan muiden yhteisöiden osalta.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kaupunginhallitus 39 §:n mukaan vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Hallintosäännön 28 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää omistajapoliittisten linjausten hyväksymisestä.

Ehdotus

Kaupunginhallitus 1.6.2026 § 180 esittää kaupunginvaltuustolle omistajapolitiikan päivittämistä liitteen 1 mukaisesti Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n osalta.

Keskusvaalilautakunta, § 4,05.05.2026

Kaupunginhallitus, § 175,01.06.2026

Kaupunginvaltuusto, § 65, 08.06.2026

§ 65

Äänestysaluejaon muuttaminen 2027

ROIDno-2026-2540

Keskusvaalilautakunta, 05.05.2026, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Lindroos, kaupunginlakimies, mikko.lindroos@rovaniemi.fi
Antti Räsänen, Vastaava palveluneuvoja, antti.rasanen@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Äänestysaluemuutos liite 1.pdf

2 Äänestysaluemuutos liite 2.pdf

Tausta

Rovaniemen kaupungin aloittaessa toimintansa nykyisessä muodossaan on äänestysalueita ollut 38. Vuonna 2006 (KV 24.4.2006 § 26) äänestysalueiden määräksi päätettiin 27 aluetta. Viimeinen muutos tehty vuonna 2015 (KV 14.12.2015 § 113). Rovaniemellä on nykyisin 19 äänestysaluetta.

Suurin osa äänestäjistä asuu keskustassa tai sen kehysalueella. Muita suurempia, vähintään 200 kotitalouden, asutuskeskittyymiä ovat Hirvas, Muurola ja Sinettä. 100-200 kotitalouden kyliä Rovaniemellä on kahdeksan.

Äänestyspaikat on pyritty sijoittelemaan siten, että ne ovat lähellä äänestäjien arkea. Ennakoäänestyspaikkojen määrä ja kapasiteetti perustuu aiemmista vaaleista saatuihin kokemuksiin ja tilastotietoihin. Keskustan ulkopuoliset alueet on pyritty huomioimaan järjestämällä ennakoäänestyspaikkoja suurempiin asutuskeskittyymiin ja kylissä ennakoäänestys on mahdollista äänestysautossa. Varsinaisen vaalipäivän äänestystä ja ennakoäänestystä täydentävät koti- ja laitosaäänestys.

Varsinaisena vaalipäivänä Rovaniemi on jaettu 19 äänestysalueeseen. Tällöin Rovaniemellä on siis 19 äänestyspaikkaa, jossa äänestysalueella asuva voi käydä äänestämässä. Kullakin äänestysalueella varsinaisena vaalipäivänä toimitettavasta äänestyksestä vastaa vaalilautakunta, joka on kunnallinen luottamuselin. Vaalilautakunnan koko Rovaniemellä on perinteisesti ollut viisi (5) varsinaista jäsentä, viisi (5) varajäsentä, joiden lisäksi vaalilautakuntia on täydennetty teknisillä avustajilla.

Ehdotussa liitteiden mukaisessa äänestysaluejaossa olisi 12 äänestysaluetta.

Perustelut äänestysaluejaon muutokselle

Muutoksella pyritään varmistamaan äänestäjien vaalisalaisuus, vähentämään normaalista poikkeavia tilanteita ja vaalilautakuntien toiminnan tehostamiseen.

Vaalijärjestelmästä saatavan datan perusteella voidaan todeta, että äänestäjien määrä äänestysalue on muuttunut vuosien saatossa. Eräillä äänestysalueilla äänestäjien määrä on vähäinen, että se voi muodostaa riskin niin sanotuista pienistä äänestysalueista. Pieni äänestysalue tarkoittaa vaalilain 82 mukaista tilannetta, jossa äänestysalueella annetaan tai saatetaan antaa vähemmän kuin 50

ennakkoääntä tai vaalipäivän ääntä. Tämä vaatii aina keskusvaalilautakunnalta toimia, joihin ei muut ryhdyttäisi eikä siten ole tarkoituksenmukainen tapa toimittaa vaaleja. Mikäli jollakin alueella annett äänet jäävät liian vähäisiksi, voi tämä johtaa myös vaalisalaisuuden vaarantumiseen.

Vaalilautakuntien koostaminen on osoittautunut vuosi vuodelta vaikeammaksi, sillä kiinnostus vaalilautakuntatyötä kohtaan on vähentynyt. Vaalilautakunnat ja -toimikunnat koostava nimeämistoimikunta on tuonut useasti huolensa luottamushenkilöiden riittävästä saatavuudesta keskusvaalilautakunnan tie

Toisaalta ne vaalilautakunnat, joiden alueella käy vähän äänestäjiä, ovat saadun palautteen mukaan kokeneet turhautumista ja kokeneet, että heidän työpanoksensa ei ole tehokkaassa käytössä.

Äänestysalueita muuttamalla voidaan siis edistää vaalisalaisuuden säilymistä, ehkäistään poikkeustilanteiden syntyä, jotka vaativat erityisiä toimia keskusvaalilautakunnalta ja mahdollistavat saatavilla olevien resurssien tehokkaan kohdentamisen.

Jos muutos hyväksytään elokuuhun 2026 mennessä, uudet äänestysalueet ovat käytössä eduskuntavaaleissa keväällä 2027.

Toimivalta

Äänestysalueista päättää vaalilain 8 §:n nojalla kaupunginvaltuusto.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Lindroos, kaupunginlakimies

Keskusvaalilautakunta päättää suosittaa, että kaupunginhallitus esittäisi kaupunginvaltuustolle äänestysalueiden uudeksi määräksi 12 liitteiden mukaisesti.

Päätös

Keskusvaalilautakunta päätti yksimielisesti esityksen mukaan.

Kaupunginhallitus, 01.06.2026, § 175

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Lindroos, kaupunginlakimies, mikko.lindroos@rovaniemi.fi
Antti Räsänen, Vastaava palveluneuvoja, antti.rasanen@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Äänestysaluemuutos liite 1.pdf
- 2 Äänestysaluemuutos liite 2.pdf
- 3 Äänestysaluejaon muuttaminen vuodelle 2027
- 4 Liite 3. Annetut äänet äänestysalueittain 2022-2025.pdf
- 5 Äänestysaluekartta, numeroilla, uudet alueet väreillä, vanhat rajat ja numerot näkyvissä.png
- 6 Äänestysaluekartta, uusi, nimillä.png

Tausta

Rovaniemen kaupungin aloittaessa toimintansa nykyisessä muodossaan on äänestysalueita ollut 38. Vuonna 2006 (KV 24.4.2006 § 26) äänestysalueiden määräksi päätettiin 27 aluetta. Viimeinen muutos on tehty vuonna 2015 (KV 14.12.2015 § 113). Rovaniemellä on nykyisin 19 äänestysaluetta.

Suurin osa äänestäjistä asuu keskustassa tai sen kehysalueella. Muita suurempia, vähintään 200 kotitalouden, asutuskeskittymiä ovat Hirvas, Muurola ja Sinettä. 100–200 kotitalouden kyliä Rovaniemellä on kahdeksan.

Äänestyspaikat on pyritty sijoittelemaan siten, että ne ovat lähellä äänestäjien arkea. Ennakoäänestyspaikkojen määrä ja kapasiteetti perustuu aiemmista vaaleista saatuihin kokemuksiin ja tilastotietoihin. Keskustan ulkopuoliset alueet on pyritty huomioimaan järjestämällä ennakoäänestyspaikkoja suurempiin asutuskeskittymiin ja kylissä ennakoäänestys on mahdollistettu äänestysautossa. Varsinaisen vaalipäivän äänestystä ja ennakoäänestystä täydentävät koti- ja laitosaänestys.

Varsinaisena vaalipäivänä Rovaniemi on jaettu 19 äänestysalueeseen. Tällöin Rovaniemellä on siis 19 äänestyspaikkaa, jossa äänestysalueella asuva voi käydä äänestämässä. Kullakin äänestysalueella varsinaisena vaalipäivänä toimitettavasta äänestyksestä vastaa vaalilautakunta, joka on kunnallinen luottamuselin. Vaalilautakunnan koko Rovaniemellä on perinteisesti ollut viisi (5) varsinaista jäsentä ja viisi (5) varajäsentä, joiden lisäksi vaalilautakuntia on täydennetty teknisillä avustajilla.

Ehdotetussa liitteen 2. mukaisessa äänestysaluejaossa olisi 12 äänestysaluetta.

Perustelut muutokselle

Muutoksella pyritään varmistamaan äänestäjien vaalisalaisuus, vähentämään normaalista poikkeavia tilanteita ja vaalilautakuntien toiminnan tehostamiseen.

Vaalijärjestelmästä saatavan datan perusteella voidaan todeta, että äänestäjien määrä äänestysalueilla on muuttunut vuosien saatossa. Eräillä äänestysalueilla äänestäjien määrä on vähäinen, että se voi muodostaa riskin niin sanotuista pienistä äänestysalueista. Pieni äänestysalue tarkoittaa vaalilain 82 §:n mukaista tilannetta, jossa äänestysalueella annetaan tai saatetaan antaa vähemmän kuin 50 ennakoääntä tai vaalipäivän ääntä. Tämä vaatii aina keskusvaalilautakunnalta toimia, joihin ei muuten ryhdyttäisi eikä siten ole tarkoituksenmukainen tapa toimittaa vaaleja. Mikäli jollakin alueella annettavat äänet jäävät liian vähäisiksi, voi tämä johtaa myös vaalisalaisuuden vaarantumiseen.

Vaalilautakuntien koostaminen on osoittautunut vuosi vuodelta vaikeammaksi, sillä kiinnostus vaalilautakuntatyötä kohtaan on vähentynyt. Vaalilautakunnat ja -toimikunnat koostava nimeämistoimikunta on tuonut useasti huolensa luottamushenkilöiden riittävästä saatavuudesta keskusvaalilautakunnan tietoon.

Toisaalta ne vaalilautakunnat, joiden alueella käy vähän äänestäjiä, ovat saadun palautteen mukaan kokeneet turhautumista ja kokeneet, että heidän työpanoksensa ei ole tehokkaassa käytössä.

Ehdotetun muutoksen käytännön vaikutus vaikutusalueella asuviin äänestäjiin on varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikan mahdollinen muuttuminen. Joidenkin äänestäjien matka varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikalle voi tämän seurauksena pidentyä. Tämä huomioidaan ennakoäänestyksen aikana lisäämällä ennakoäänestyspaikkoja ja äänestysauton reittivalinnoilla. Äänestäjät, jotka eivät pääse ilman kohtuuttomia äänestyspaikalle, ovat oikeutettuja kotiäänestykseen vaalilain 55 §:n nojalla. Ennakoäänestyspaikoista ja varsinaisen vaalipäivän paikoista päättää vaalilain 9 §:n mukaan kaupunginhallitus.

Äänestysalueita muuttamalla voidaan siis edistää vaalisalaisuuden säilymistä, ehkäistään poikkeustilanteiden syntyä, jotka vaativat erityisiä toimia keskusvaalilautakunnalta ja mahdollistavat saatavilla olevien resurssien tehokkaan kohdentamisen. Muutoksella ei ole merkittäviä kustannusvaikutuksia.

Jos muutos hyväksytään elokuuhun 2026 mennessä, uudet äänestysalueet ovat käytössä eduskuntavaaleissa keväällä 2027.

Äänestysalueista päättää vaalilain 8 §:n nojalla kaupunginvaltuusto.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Rovaniemen kaupungin äänestysalueita muutetaan seuraavista vaaleista alkaen liitteen 2 mukaisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti vt. kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 65

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Lindroos, kaupunginlakimies, mikko.lindroos@rovaniemi.fi
Antti Räsänen, Vastaava palveluneuvoja, antti.rasanen@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Äänestysaluemuutos liite 1.pdf
- 2 Äänestysaluemuutos liite 2.pdf
- 3 Äänestysaluejaon muuttaminen vuodelle 2027
- 4 Liite 3. Annetut äänet äänestysalueittain 2022-2025.pdf
- 5 Äänestysaluekartta, numeroilla, uudet alueet väreillä, vanhat rajat ja numerot näkyvissä.png
- 6 Äänestysaluekartta, uusi, nimillä.png

Ehdotus

Kaupunginhallitus 1.6.2026 § 175 esittää kaupunginvaltuustolle, että Rovaniemen kaupungin äänestysalueita muutetaan seuraavista vaaleista alkaen liitteen 2 mukaisesti.

Tiedoksi

Digi- ja väestötietovirasto, keskusvaalilautakunta / Lindroos

Tarkastuslautakunta, § 53, 19.05.2026

Kaupunginvaltuusto, § 66, 08.06.2026

§ 66

Arviointikertomus vuodelta 2025

ROIDno-2025-2991

Tarkastuslautakunta, 19.05.2026, § 53

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Rovaniemen arviointikertomus vuodelta 2025

Tarkastuslautakunnan tulee arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa sekä kuntakonsernissa toteutuneet. Lautakunnan on myös arvioitava, onko kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arvioinnissa keskeinen kohde on kaupunginhallitus, joka johtaa kaupungin toimintaa sekä vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta. Kaupunginhallitusta tarkastuslautakunta arvioi myös siksi, että se osana konsernijohtoa vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Arvioinnin piirissä on tällöin se yhä laajemmaksi käynyt kunnan toiminta, joka toteutetaan kunnan omistamissa sekä kunnan määräysvallassa olevissa konserniyhtiöissä ja muissa yhteisöissä.

Tarkastuslautakunta laatii valtuustoa varten arviointikertomuksen, joka tulee kuntalain 121 § mukaisesti käsitellä tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta esittää keskeisimmät havainnot tekstikappaleiden lopussa. Arviointihavainnot on luokiteltu positiivisiin havaintoihin, havaintoihin, joilla on vaikutusta tavoitteen saavuttamiseen tai yleisesti toiminnan tarkoituksenmukaisuuteen tai tuloksellisuuteen sekä havaintoihin, jotka vaarantavat tavoitteen saavuttamisen tai toiminnan yleisen tarkoituksenmukaisuuden tai tuloksellisuuden.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet huomioidaan, kun lautakunta päättää arviointikertomuksen hyväksymisestä. Kun tarkastuslautakunta on hyväksynyt arviointikertomuksen ja kun lautakunnan päättämät korjaukset on tehty, tulee arviointikertomus julkiseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta

-hyväksyy arviointikertomuksen vuodelta 2025 (Liite 1) ja saattaa sen Rovaniemen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuoden 2025 tilinpäätöksen yhteydessä,

-oikeuttaa tarkastuspäällikön tekemään arviointikertomukseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia,

-esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta selvitykset toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämissuhteiden perusteella,

-esittää, että selvitykset kaupunginhallitukselta pyydetäisiin siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan arviointiin liittyvät esteellisydet. Todettiin esteelliset sekä esteellisyyden perusteena ollut arvioitava asia.

Nimi: toimielimen tai yhteisön nimi

Riitta-Maija Hokkanen, sivistyslautakunta 1.6. saakka, Rovaniemen Kehitys Oy

Timo Tolonen, kaupunginhallitus 1.6. saakka

pj Vesa Puuronen, sivistyslautakunta 1.6. saakka

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Sanna Pyykönen poistui kokouksesta klo 15.28 ja palasi klo 15.42.

Lautakunta piti tauon klo 16.07 - 16.15. Tauon jälkeen kaikki ennen taukoa paikalla olleet olivat edelleen paikalla.

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Hanna-Mari Virsunen poistui kokouksesta klo 16.53.

Tarkastuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 66

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Rovaniemen kaupungin arviointikertomus vuodelta 2025

Ehdotus

Tarkastuslautakunta 19.5.2026 § 53 saattaa Arviointikertomuksen vuodelta 2025 Rovaniemen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuoden 2025 tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että:

- kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta selvitykset toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä arviointikertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja kehittämissuhteiden perusteella, ja että
- selvitykset kaupunginhallitukselta pyydetään siten, että ne voidaan käsitellä lokakuussa 2026 pidettävässä valtuuston kokouksessa.

Kaupunginhallitus, § 83,30.03.2026
Tarkastuslautakunta, § 52,19.05.2026
Kaupunginvaltuusto, § 67, 08.06.2026

§ 67

Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2025, tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen

ROIDno-2026-412

Kaupunginhallitus, 30.03.2026, § 83

Valmistelijat / lisätiedot:

Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö, hannu.pessa@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Tilinpäätös 2025 kh-esitys 30.3.2026.pdf

Kuntalain 113 §:n mukaan kaupunginhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet sekä kaupunginjohtaja. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Rovaniemen kaupungin asukasmäärä 31.12.2025 oli 66 201 asukasta.

Käyttötalous

Vuoden 2025 talousarviossa sitovia eriä olivat kaupunginhallituksen ja lautakuntien toimintakatteet, koko kaupungin tilikauden tulos ja tilajaoston tilikauden tulos.

Lautakuntien ja kaupunginhallituksen toimintakatteet pysyivät budjetoidussa. Ainoastaan keskusvaalilautakunta ylitti talousarvion mukaisen toimintakatteen 26 000 eurolla. Sivistys- ja hyvinvointilautakuntien toimintakatteen toteuma oli 99 prosenttia. Teknisen lautakunnan toimintakate oli -52 % johtuen suurista maanmyyntituloista. Kaupunginhallituksen toimintakate toteutui -194 prosenttisesti johtuen rakennusten luovutusvoitoista.

Verotulot toteutuivat 97 prosenttisesti (174,7 milj. euroa) jääden talousarviosta 5 milj. euroa. Poikkeama johtui tulo- ja kiinteistöverojen arvioitua alemmasta kertymästä. Kiinteistöverojen kertymää laski merkittävästi se seikka, että verotusarvot eivät nousseet. Tuloveroissa näkyi alkuvuoden 2025 arvioitua korkeampi työttömyysaste. Valtionosuudet ylittyivät kuitenkin 2,6 milj. euroa budjetoidusta johtuen pääasiassa edellä mainitusta valmistavan opetuksen valtionosuudesta.

Kaupungin vuosikatteen muodostui 31,3 milj. euroa, jolla katettiin noin puolet vuoden 2025 investointimenoista.

Poistot toteutuivat suunnitellusti, mutta joihinkin yksittäisiin kohteisiin tehtiin lisäpoistoja yhteensä 2,5 milj. euroa johtuen pääasiassa siitä, että kohteita on myöhemmin peruskorjattu kattavasti ja näitä vanhempia tase-arvoja oli vielä olemassa.

Tilikauden tulos oli -4,2 milj. euroa talousarviossa 2025 toteuman ollessa 13,5 milj. euroa. Tilikauden hyvään tulokseen vaikuttivat suuresti kertaluontoiset erät kuten maanmyynti, sote-rakennusten myynnit ja luovutukset, pakolaisten laskennalliset korvaukset sekä valmistavan opetuksen valtionosuudet. Tilajaoston tilikauden tulos oli 1,8 milj. euroa positiivinen, kun talousarviossa tilikauden tulos oli 20 000 euroa negatiivinen. Poikkeamaan johtuu mm. sote-rakennusten luovutusvoitoista.

Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 9,6 milj. euroa poistoeron, varausten ja rahastojen muutosten jälkeen. Taseessa on kertyneitä ylijäämiä 66,3 milj. euroa.

Investoinnit

Investoinneissa sitova määräraha on nettoinvestoinnit toimielimittäin. Ainoastaan elinvoimalautakunta ylitti 21 000 euroa sitovan määrärahan johtuen eu-rahoitteisten projektien jaksottumisesta hieman suunnitellusta poikkeavasti. Toinen hankkeista jatkuu vielä vuodelle 2026 ja toinen loppui vuoden 2025 aikana.

Investoinneissa suurimpina hankkeina toteutuivat Vaaramon ja Napsun monitoimitalot sekä Häkinvaaran päiväkotit. Näiden kohteiden osalta sitovat kokonaisbudjetit alittuivat. Napsun monitoimitalon kustannukseksi tuli 35,1 milj. euroa, Vaaramon monitoimitalon 23,8 milj. euroa ja Häkinvaaran päiväkodin kustannukseksi 8,8 milj. euroa. Kaupungintalon peruskorjaus alitti myös talousarviossa 2025 budjetoidun. Peruskorjaus jatkuu vielä vuoden 2026 ajan.

Kaupunginhallituksen alaisissa investoinneissa näkyy poikkeuksena osakkeiden apporttisijoitus 2,6 milj. euroa, joka oli Pulkamontien terveyskeskusrakennuksen siirto apporttina Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:lle.

Hyvinvointilautakunnan investoinneissa syksyllä 2025 käsitelty lisätalousarvio ei lopulta ollut lautakuntatasolla tarkasteltuna tarpeen. Rullaradan rakentaminen ylitti varatun alkuperäisen hankebudjetin, mutta kokonaisuutena hyvinvointilautakunta pysyi alkuperäisessä investointimäärärahassa.

Sivistyslautakunnan investoinneissa toteutuivat uusien koulujen ja päiväkotien kalustohankinnat. Neljän tuulen koulun osalta hankinnat siirtyivät osin vuodelle 2026.

Teknisen lautakunnan investoinnit toteutuvat pääasiassa budjetoidusti (94 %), mutta maanhankintaan lisätalousarviona haettua määrärahaa ei kokonaisuudessaan käytetty, kun maakaupat eivät toteutuneet. Investointeina toteutuivat mm. Kemijoen rannan investoinnit 2,2 milj. euroa, katujen peruskorjaukset 3,3 milj. euroa sekä eri kaava-alueiden rakentamiset.

Rahoitus

Rahoituksen sitovia eriä olivat antolainauksen muutokset yhteensä ja pitkäaikaisten lainojen lisäys. Antolainauksen muutokseen tehtiin kaksi lisätalousarviota vuoden 2025 kuluessa johtuen Neve Oy:n arvioitua suuremmasta rahoitustarpeesta.

Antolainauksen muutokseen talousarviossa oli yhteensä 55,55 milj. euroa varattuna, joka toteutui 48 milj. euroa (87 %).

Pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden 2025 aikana 79,2 milj. euroa joka oli talousarviossa arvioitu määrä. Suureen lainanostoon vaikutti edellä mainittu antolainauksen tarve. Lainakannan muutos oli 89,5 milj. euroa.

Kaupungin lainakanta on 382 milj. euroa ilman konsernitilin vaikutusta. Asukasta kohti lainaa on 5769 €/asukas.

Sijoitukset kasvoivat 8,6 % vuonna 2025. Sijoitusten arvo oli tilikauden lopulla 24,8 milj. euroa.

Taseen loppusumma on 774 milj. euroa vuonna 2025.

Konserni

Kaupunkikonsernin tulos oli 11,7 milj. euroa. Verojen jälkeen tilikauden ylijäämäksi jäi 7,2 milj. euroa. Konsernin vuosikate (60,9 milj. euroa) kattaa poistot (39,4 milj. euroa). Konserniyhteisöt tulottivat kaupungille osinkotuottoja ja peruspääomien korkoja yhteensä 12 milj. euroa.

Kaupunkikonsernin taseessa on kertynyttä ylijäämää 221,3 milj. euroa. Taseen loppusumma on 970 milj. euroa. Lainakanta on yhteensä 413,5 milj. euroa eli 6 246 euroa asukasta kohden. Lainakanta kasvoi vuoden aikana 15 prosenttia.

Kaupunki ja konsernin merkittävimmät tytäryhtiöt investoivat 92,8 milj. euroa vuonna 2025.

Strategisten tavoitteiden toteuttaminen vuonna 2025

Talousarviossa 2025 oli esitetty kaupunkistrategiaa edistäviä toimenpiteitä yhteensä 63, joilla 88 mittaria. Mittareista 55 on raportoitu toteutuneeksi, 24 osittain toteutuneeksi ja 9 ei toteutunut vuoden 2025 aikana tavoitellusti.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä ja allekirjoittaa Rovaniemen kaupungin vuoden 2025 tilinpäätöksen ja toimittaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi,
2. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi,
3. oikeuttaa talous- ja rahoituspalvelut tekemään tilinpäätökseen mahdollisia teknisiä korjauksia ja täydennyksiä ennen valtuuston käsittelyä ja
4. esittää valtuustolle vuoden 2025 tilikauden tuloksen 13 532 655 euron käsittelystä seuraavaa:
 - puretaan Napsun ja Vaaramon monitoimitaloihin tehty 17 000 000 euron investointivaraus poistoeroksi,
 - tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 501 763,76 euroa,
 - tehdään kehittämisrahastoon 3 900 000 euron lisäys,
 - tehdään vahinkorahastoon 550 000 euron lisäys ja
 - siirretään tilikauden ylijäämä 9 584 418,39 euroa taseeseen oman pääoman tilikauden ylijäämään

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta, 19.05.2026, § 52

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2025 tilintarkastajan allekirj. 19.5.2026
- 2 Rovaniemen kaupunki tilintarkastuskertomus 2025

Tarkastuslautakunnan tulee valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tarkastuslautakunta saattaa valtuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen.

Tilintarkastuskertomuksessa tilintarkastaja esittää, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle myöntää vastuuvapaus. Mikäli tilintarkastajan laatimaan tilintarkastuskertomukseen sisältyy tilivelvolliseen kohdistuva muistutus, edellyttää se ennen valtuuston tilinpäätöskäsittelyä tarkastuslautakunnalta toimenpiteitä kuntalain 125 §:ssä säädetyllä tavoin.

Mikäli tilintarkastaja puoltaa vuodelta 2025 antamassaan tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, esityksenä tulee olemaan että:

- Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2025 tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025
- Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen, ja että se myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Tarkastuspäällikön kokouksessa antama päätösehdotus:

- Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2025 tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025
- Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen, ja että se myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Tarkastuslautakunta päätti kokouksessa annetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi
Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö, hannu.pessa@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2025 tilintarkastajan allekirj. 19.5.2026
2 Rovaniemen kaupunki tilintarkastuskertomus 2025

Ehdotus

Kaupunginhallituksen päätösehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginhallitus 30.3.2026 § 83 esittää valtuustolle vuoden 2025 tilikauden tuloksen 13 532 655 euron käsittelystä seuraavaa:

- puretaan Napsun ja Vaaramon monitoimitaloihin tehty 17 000 000 euron investointivaraus poistoeroksi,
- tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 501 763,76 euroa,
- tehdään kehittämisrahastoon 3 900 000 euron lisäys,
- tehdään vahinkorahastoon 550 000 euron lisäys ja
- siirretään tilikauden ylijäämä 9 584 418,39 euroa taseeseen oman pääoman tilikauden ylijäämään

Tarkastuslautakunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle:

Tarkastuslautakunta 19.5.2026 § 52 saattaa kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2025 tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025 kaupunginvaltuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta esittää, että:

- kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen, ja että
- kaupunginvaltuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta

Kaupunginhallitus, § 113,27.03.2023
Tarkastuslautakunta, § 43,11.04.2023
Tarkastuslautakunta, § 66,22.05.2023
Hyvinvointilautakunta, § 61,30.05.2023
Kaupunginhallitus, § 198,07.06.2023
Tarkastuslautakunta, § 74,12.06.2023
Kaupunginvaltuusto, § 69,19.06.2023
Kaupunginhallitus, § 10,15.01.2024
Kaupunginhallitus, § 376,15.12.2025
Tarkastuslautakunta, § 55,19.05.2026
Kaupunginvaltuusto, § 68, 08.06.2026

§ 68

Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022, vastuuvapauden myöntäminen

ROIDno-2023-854

Kaupunginhallitus, 27.03.2023, § 113

Valmistelijat / lisätiedot:

Erika Kauvosaari, controller, erika.kauvosaari@rovaniemi.fi
Janne Sandgren, konsernitalouspäällikkö, janne.sandgren@rovaniemi.fi

Liitteet

1 KH:n 27.3. allekirjoitettu tilinpäätös2022

Rovaniemen kaupungin vuoden 2022 tilikauden alijäämä on -2 814 144,85 euroa. Kaupunginvaltuuston marraskuussa 2021 hyväksymän alkuperäisen talousarvion mukaan tilikauden alijäämä olisi ollut -3 786 576,62 euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti vuoden aikana yhteensä 4,8 miljoonan euron talousarviomuutoksista, joiden toteutuessa tilikauden alijäämäksi olisi tullut yhteensä -8,59 miljoonaa euroa. Talousarviomuutostarpeita aiheutti muun muassa erikoissairaanhoidon siirtoviivemaksut sekä varhaiskasvatuspalveluiden kysynnän kasvu. Siirtoviivemaksujen perintä loppui syksyllä 2022. Alijäämän lopulliseen muodostumiseen vaikuttivat merkittävästi edellä mainittujen maksujen lisäksi sosiaali- ja terveystalouden kuntalaskutukseen tehdyt oikaisut sekä koronakustannusten korvaus. Vuonna 2022 valtiolta saatiin koronakustannusten korvausta lähes 8,9 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungin tilinpäätöksessä on huomioitu Kolpeneen palvelukeskuksen sekä Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän aiempien vuosien ylijäämien käsittely, joiden taloudelliset vaikutukset kohdistuvat ainoastaan vuoteen 2022 ja joiden yhteismäärä oli 8,1 miljoonaa euroa.

Rovaniemen peruskaupungin toimintakate heikkeni vuodesta 2021 vuoteen 2022 ollen lähes -428 miljoonaa euroa (muutos 46,9 miljoonaa euroa). Kaupungin saamat verotulot olivat 296,7 miljoonaa euroa ja valtionosuudet olivat 123,5 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat noin 8 miljoonaa euroa budjetoitua paremmin. Kaupungin vuoden 2022 rahoitustuotot ja -kulut olivat 19,4 miljoonaa euroa, josta kuntayhtymien maksamat ylijäämämäärät olivat yhteensä lähes 7,7 miljoonaa euroa. Rovaniemen kaupungin vuosikate heikkeni vuodesta 2021 vuoteen 2022 ollen 11,8 miljoonaa euroa (muutos 14,5 miljoonaa euroa). Poistojen ja arvonalentumisten sekä

satunnaisten erien jälkeen tilikauden tulos vuonna 2022 on -3,1 miljoonaa euroa. Tarkemmat vuoden 2022 olennaiset taloudelliset muutokset on avattu tilinpäätöksen luvussa 2.4.

Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumat on avattu tilinpäätöksen luvussa 5. Rovaniemen kaupunkikonsernin talouden toteutuminen on avattu tilinpäätöksen luvussa 7. Henkilöstötilinpäätös on laadittu osana henkilöstöraporttia. Rovaniemen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös on laadittu kuntalain 113-115 §:n sekä kuntien raportointia säätelevien yleisohjeiden ja suositusten mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää:

1. hyväksyä ja allekirjoittaa Rovaniemen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimittaa sen tilintarkastajille tarkastettavaksi,
2. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen edelleen valtuustolle käsiteltäväksi,
3. oikeuttaa talous- ja rahoituspalvelut tekemään tilinpäätökseen mahdollisia teknisiä korjauksia ja täydennyksiä ennen valtuuston käsittelyä
4. esittää valtuustolle vuoden 2022 tilikauden tuloksen -3 127 020,69 euron käsittelystä seuraavaa:
 - tuloutetaan tehtyä poistoeroa 312 875,84 euroa
 - tilikauden yli-/alijäämä - 2 814 144,85 euroa lisätään oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

Päätös

Vt. konsernitalouspäällikkö Janne Sandgren ja talousarviopäällikkö Erika Kauvosaari osallistuivat kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Jani Ylipahkala saapui kokoukseen kello 13.04.

Kokouksessa pidettiin seuraavat esittelyt:

- kaupunginjohtaja Ulla-Kirsikka Vainio
- konsernitalouspäällikkö Janne Sandgren / talousarviopäällikkö Erika Kauvosaari
- toimialajohtaja Antti Lassila
- toimialajohtaja Jaakko Rantsi
- henkilöstö- ja hallintojohtaja Antti Määttä
- toimitusjohtaja Kristian Gullsten, Neve Oy
- toimitusjohtaja Tommi Lehtosaari, Napapiirin Residuum Oy
- toimitusjohtaja Antti Herajärvi, RoMa Oy

Hallintosihteeri Marja Marjetta poistui kokouksesta ja hallintosihteeri Oona Kurth saapui kokoukseen kello 13.56.

Mari Jolanki poistui kokouksesta 14.01.

Timo Tolonen teki kokouksessa seuraavan muutosesityksen:

“Kaupunginhallitus ei hyväksy Rovaniemen kaupungin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta 2022.”

Timo Tolosen muutosesityksen perustelut: "Kuntalain 113 § mukaan: Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Lisäksi kuntalain 115 § säättää, että: Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Rovaniemen tilinpäätös- ja toimintakertomus 2022 ei täytä näitä vaatimuksia."

Kaupunginhallitus piti tauon kello 15.05 - 15.27. Puheenjohtaja piti nimenhuudon ja totesi, että kaikki ennen taukoa paikalla olleet olivat edelleen paikalla.

Puheenjohtaja totesi, että Tolosen muutoesitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Timo Tolonen pyysi merkitsemään pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä.

Tarkastuslautakunta, 11.04.2023, § 43

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

1 KH:n 27.3. allekirjoitettu tilinpäätös2022

Kaupunginhallitus hyväksyi ja allekirjoitti Rovaniemen kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksen kokouksessaan 27.3.2023 § 113. Tilinpäätökseen sisältyy konsernitilinpäätös emokaupungin ja konserniyhteisöjen tilinpäätösten yhdistelmänä. Kuntayhtymät on yhdistelty Rovaniemen kaupungin omistusosuutta vastaavalla osuudella.

Kaupunginhallitus saattoi tilinpäätöksen tilintarkastusyhteisön tarkastettavaksi sekä tarkastuslautakunnan ja edelleen valtuuston käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oikeutti talous- ja rahoitusyksikön tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tarkastus kattaa emokaupungin tilinpäätöksen sekä siihen kuuluvan konsernitilinpäätöksen. Tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksen, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Jos kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastaja tekee asiasta tilivelvolliseen kohdistuvan muistutuksen.

Tilintarkastajan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu myös tarkastaa, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (Kuntal 123§). Sisäisessä tarkastuksessa ja riskien hallinnassa tehdään vuoden aikana

selvitysraportteja, joiden perusteella tilintarkastaja voi ottaa kantaa onko kaupunginhallituksessa reagoitu riittävästi esitettyihin korjausliikkeisiin.

Kaupunginhallituksen hyväksymä tilinpäätös vuodelta 2022 jaetaan tarkastuslautakunnan jäsenille esityslistan liitteenä. Tilinpäätös ja kaupunginhallituksen asian käsittely on yleisesti luettavissa kaupungin sivuilta (<https://rovaniemi.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus>). Talousarviopäällikkö Erika Kauvosaari osallistuu kokoukseen tämän asian käsittelyn osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi liitteenä olevan vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että kuultavaksi kutsuttu talousarviopäällikkö Erika Kauvosaari osallistui kokoukseen kokoustilasta käsin kello 16.17 - 16.32. Lisäksi merkittiin pöytäkirjaan, että päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana ja tilintarkastaja Miia Löytölä liittyivät kokoukseen etäyhdyn välityksellä tämän asian käsittelyn aikana kello 16.18.

Talousarviopäällikkö esitteli lautakunnalle tilinpäätökseen tehdyt tekniset korjaukset.

Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi liitteenä olevan vuoden 2022 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen.

Tarkastuslautakunta, 22.05.2023, § 66

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 tilintarkastajan allekirj. 22.5.2023
- 2 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki

Tarkastuslautakunnan tulee valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tarkastuslautakunta saattaa valtuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen.

Tilintarkastuskertomuksessa tilintarkastaja esittää, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle myöntää vastuuvapaus. Mikäli tilintarkastajan laatimaan tilintarkastuskertomukseen sisältyy tilivelvolliseen kohdistuva muistutus, edellyttää se ennen valtuuston tilinpäätöskäsittelyä tarkastuslautakunnalta toimenpiteitä kuntalain 125 §:ssä säädetyllä tavoin.

Mikäli tilintarkastaja puoltaa vuodelta 2022 antamassaan tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, esityksenä tulee olemaan että:

- Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2022 tilinpäätöksen sekä tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022
- Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen, ja että se myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtävälalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Kokouksessa annettu päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2022 tilinpäätöksen (liite 1) sekä tilintarkastajan 22.5.2023 antaman tilintarkastuskertomuksen (liite 2). Lautakunta toteaa, että laaditussa kertomuksessa on vt. sosiaali- ja terveystoimialalle sekä hyvinvointilautakunnalle kohdistuva muistutus.

Lautakunta päättää kuntalain 125 §:n mukaisesti hankkia tehdystä muistutuksesta asianomaisten selitykset. Selityksen antamiselle lautakunta varaa aikaa 1.6.2023 saakka. Asianomaisten selitykset toimitetaan myös kaupunginhallitukselle.

Tarkastuslautakunta pyytää asiakokonaisuudesta kaupungin hallinnosta ja taloudesta vastaavan kaupunginhallituksen lausunnon. Lausunnon antamiselle lautakunta varaa aikaa 8.6.2023 saakka.

Saatuun asianomaisten selitykset sekä kaupunginhallituksen lausunnon tarkastuslautakunta saattaa vuoden 2022 tilinpäätöksen, tilintarkastajan laatiman tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2022, tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta annetut asianomaisten selitykset sekä kaupunginhallituksen antaman lausunnon kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta tulee esittämään valtuustolle käsityksensä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta päättää, että lautakunta kokoontuu päättämään esityksestään tilinpäätösvaltuustolle 12.6.2023.

Tarkastuslautakunta päätti kokouksessa annetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana ja tilintarkastaja Miia Löytölä poistuvat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen kello 17.05. Lisäksi merkittiin pöytäkirjaan, että varajäsen Tuomas Koskiniemi liittyi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn jälkeen kello 17.05.

Risto Varis, hallintopäällikkö, risto.varis@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki
- 2 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 tilintarkastajan allekirj. 22.5.2023

Tarkastuslautakunta käsitteli kokouksessaan 22.5.2023 § 66 tilintarkastuskertomusta tilikaudelta 2022. Tilintarkastaja esitti mukautetun tilintarkastuskertomuksen. Muistutuksena tilintarkastaja esittää, että sisäiseen valvontaan, toimivaltuuksiin ja hankintoihin kohdistuvien muistutusten vuoksi tilintarkastaja ei puolla vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveystoimintajalle eikä hyvinvointilautakunnalle.

Tarkastuslautakunta pyytää selitystä vt. sosiaali- ja terveystoimintajalta sekä hyvinvointilautakunnalta 1.6.2023 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Merja Tervo, palvelualuepäällikkö

Hyvinvointilautakunta antaa seuraavan vastauksen tarkastuslautakunnan selityspyyntöön ja tarkastaa tämän pykälän heti kokouksessa.

Miten hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan sisäinen valvonta on järjestetty hankintojen ja sopimusten valvonnassa?

Kaupungin sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Vuoden 2022 painopisteet on käsitelty normaaliin tapaan lautakunnassa (Hyvltk. 11.5.2022 § 67).

Miten vt. sosiaali- ja terveystoimintajaja on valvonut em. asioita?

Sosiaali- ja terveystoimintajalle määritellyn, kaupungin sisäisen valvonnan ohjeen valvontatehtävän sekä ndelegointimatriisin delegointisäännön mukaisesti.

Miten hyvinvointilautakunta on valvonut em. asioita?

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimintajajien (hyvinvointipalveluita) koskevan sisäisen valvonnan ohjeen ja raportit. Viranhaltijapäätösten osalta lautakunnalla on otto-oikeus.

Miten lautakuntaa on tiedotettu hankinnoista ja sopimuksista liittyen koronajäljityksen työvoiman hankintaan?

Covid- 19 liittyviä toimenpiteitä ja ajankohtaista tilannetta käytiin läpi hyvinvointilautakunnan kokouksissa ajankohtaisissa asioissa säännöllisesti koko pandemian ajan. Vt. sosiaali- ja terveystoimintajajan hankintapäätöksistä ei käynyt selville kustannusten kokonaismäärä. Hankintoja ei käsitelty päätösasioina, joten lautakunta ei ole voinut valvoa hankintaa. Yleensä myös hallintoylilääkäri ja kaikki palvelualuepäälliköt olivat esittelijän lisäksi kertomassa tilanteesta ja vastaamassa kysymyksiin. Covid-19 pandemian hoitoon liittyi jäljityksen lisäksi myös rokotuksiin, testaukseen sekä hoitovälineisiin liittyviä hankintoja, joita käsiteltiin säännöllisesti kokouksissa.

Muut asiat, jotka haluatte nostaa esiin muistutuksen johdosta

Poikkeusolot ovat jo itsessään osoitus suorahankinnan kohteena olevien, koronavirusepidemiaan vastaamisessa välttämättömien palvelujen hankinnan

äärimmäisestä kiireellisyydestä. Euroopan komissio on 1.4.2020 julkaisemassaan tiedonannossa todennut, että koronavirusepidemia on terveyskriisi, vakava hätätilanne sekä äärimmäisen kiireellinen ja ennalta arvaamaton tapaus.

Terveyskriisissä on ennalta-arvaamatonta itse kriisin puhkeamisen lisäksi sen erityislaatuinen kehitys ja kesto. Koronaviruskriisistä ja sen ennalta arvaamattomasta kehityksestä johtuva kiireellisyys ei ole vain sidottu kriisin alkuun, vaan koko terveyskriisin ajalliseen keston. Covid-19 pandemian tautitilanne ja pandemiaan liittyvät valtakunnalliset sekä alueelliset ohjeet muuttuivat nopeasti ja ennustamattomasti. Tämän vuoksi pandemian hoitoon liittyvät hankinnat poikkeavat merkittävästi normaaliolojen hankinnoista. Esim. jäljityksen hankintamäärien ennakointi on ollut erittäin vaikeaa, koska siihen ovat vaikuttaneet mm. tautitilanne, rokotukset, valtakunnalliset matkailuun liittyvät päätökset sekä uusien virusten leviämisenopeus. Tämän vuoksi normaali hankintamenettely ja hankinnan arvon määrittely, hankintarajojen määrittely sekä ennakointi etukäteen on ollut vaikeaa.

Jäljityshankintapäätöksen tekemisen ajankohtana epidemiatilanne oli koko maassa kriisissä. Valmiuslain mukaiset poikkeusolot olivat tuolloin voimassa. Terveystieteiden covid-19 -testauskapasiteetin nostamiselle oli poikkeusoloissa kiireellinen tarve, koska hankinnan kohteena olleet palvelut olivat olennainen osa koronavirusepidemiaan vastaamista maan hallituksen julkistaman *testaa, jäljitä, eristä ja hoida -strategian* mukaisesti. Henkilöstöpulan ja hoitovelan vuoksi strategian mukaisia palveluja ei voitu tuottaa oman tuotannon toimesta.

Hybridistrategian toteuttamista Rovaniemellä haastoi runsaat matkailijamäärät, jolloin covid 19 -testaukset ja niiden järjestäminen, jäljitys ja nopea majoitustarve oli osa erittäin muuttuvaa ja ennalta-arvaamatonta arkea. Kaupunki vastasi koko pandemian ajan samanaikaisesti rokotuksista, testauksesta, jäljityksestä ja karanteenien toteuttamisesta kaiken perusterveydenhuollon ohella. Lisäksi eri toimijat edellyttivät ja odottivat Rovaniemen kaupungilta näiden toimien oleva erittäin nopeita, oli kyse paikallisista asukkaista tai matkailijoista. Huomionarvoista on, että monessa kaupungissa luovuttiin jo aiemmin jäljityksestä, jolloin terveydenhuollossa voitiin keskittyä syntyneen hoitovelan korjaamiseen.

Avainasemassa olevan henkilöstön poissaolot ja vaihdokset aiheuttivat ongelmia muutoinkin pahasti kuormittuneelle henkilöstölle. Laskujen hyväksyjät vaihtelivat, eikä kenellekään muodostunut selvää käsitystä vuoden -21 aikana tehtyjen hankintojen kokonaisummasta vielä vuoden -22 alussa. Tiedonkulussa on ollut katkoksia, jotka johtuvat pääasiassa jatkuvasta töiden kasaantumisesta ja ylikuormituksesta kautta organisaation. Kuormittumista aiheutti myös henkilöstön akuutti saatavuuspula, joka osaltaan vaikeutti sekä pandemian hoitoa että normaalia terveystieteiden palvelujen hoitotyön toteuttamista.

Kaupungin piti järjestää jäljitys, joka tehtiin ja vaikeassa tehtävässä onnistuttiin. Valtio korvasi koronasta aiheutuneet kulut kaupungille. Tämä oli tiedossa koko pandemian ajan.

Suorahankinta on ollut pandemian aikana mahdollista tehdä, esimerkkinä HUS:n suorahankinta, joka ei ollut markkinaoikeuden päätöksen (MAO: 102/21) mukaan hankintalain vastainen, vaikka hankinnan arvo oli 9,7 M €. Perusteena päätökselle oli koronaepidemian aiheuttama poikkeustilanne.

Lautakunnan tulee voida luottaa siihen, että viranhaltija toimii toimivaltuuksien rajoissa. Viranhaltijan vastuulla on tuoda asiat päätöksentekoon tarvittaessa.

Päätös

Hyvinvointilautakunta hyväksyi palvelualuepäällikön esityksen ja tarkasti pykälän kokouksessa.

Kaupunginhallitus, 07.06.2023, § 198

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Haurinen, johtava kaupunginlakimies, hanna.haurinen@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Selitys tarkastuslautakunnalle, hyvinvointilautakunta
- 2 Selitys tarkastuslautakunnalle, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja
- 3 MAO_102_21 24.3.2021 _ EDILEX.pdf
- 4 Pöytäkirjan ote-Hyvinvointilautakunta - 30.05.2023, klo 15:00

Asia

Tilintarkastaja on 22.5.2023 päivättyssä tilintarkastuskertomuksessaan ilmoittanut antavansa muistutuksen hankintalain vastaisen menettelyn, toimivaltuuksien ylityksen ja sisäiseen valvontaan liittyvien puutteellisuuden vuoksi.

Kyseessä on koronajäljitystyön vuokratyövoiman hankinta, joka on tilintarkastajan mukaan tehty hankintalain vastaisesti kilpailuttamatta hankintaa ja jota tehdessä päätöksen tehnyt vt. sosiaali- ja terveysjohtaja on ylittänyt hallintosäännön 26 §:ssä määritellyn toimivaltansa (vt. sosiaali- ja terveysjohtajan viranhaltijapäätös 18.1.2022 § 6). Lisäksi sopimuksen jatkamiseen liittyvästä päätöksenteosta ei ilmene hankinnan kokonaisarvo. Sopimuksen kokonaiskustannukset kaupungille ovat olleet vuosina 2021–2022 yhteensä 1,9 miljoonaa euroa (alv 0 %).

Näiden epäkohtien johdosta tilintarkastaja ei puolla vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle ja hyvinvointilautakunnan jäsenille. Tarkastuslautakunta on pyytänyt vt. sosiaali- ja terveysjohtajalta sekä hyvinvointilautakunnalta ja sen jäseniltä selvitykset. Kaupunginhallitus antaa lausumansa näiden selvitysten pohjalta.

Lisäksi tilintarkastaja on kaupunginhallitukselle 22.5.2023 antamassaan tilintarkastuspöytäkirjana esittänyt kaupunginhallituksen toimenpiteitä varten jo mainittujen epäkohtien lisäksi sen, ettei hankintaan liittyvä laskutus ole ollut sisällöltään riittävää, jotta niiden oikeellisuus olisi voitu tarkistaa ja niiden perusteella olisi voitu varmistua siitä, että laskutetut tuntimäärät olisi toteutettu kaupungin tilauksesta ja laskutettu palvelu toteutunut kaupungin eduksi.

Lausunto

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) 1 §:n 1 momentissa ilmenevän pääsäännön mukaan kuntien viranomaisten on kilpailutettava hankintansa. Hankintalain 40 §:ssä mainituissa tilanteissa hankintayksiköllä on kuitenkin mahdollisuus poiketa pääsäännöstä ja tehdä suorahankinta.

Hyvinvointilautakunnan ja vt. sosiaali- ja terveysjohtajan selvityksissä kerrotuin tavoin jäljityshankintapäätöksen tekemisen ajankohtana voimassa olivat koronaepidemiasta johtuvat valmiuslain mukaiset poikkeusolot. Terveystilanteen covid-19 -testauskapasiteetin nostamiselle oli poikkeusoloissa kiireellinen tarve, koska

hankinnan kohteena olevat palvelut olivat olennainen osa koronavirusepidemiaan vastaamista maan hallituksen hybridistrategian mukaisesti. Tässä strategiassa koronatestien tarpeet olivat epidemian luonteesta johtuen jatkuvassa muutostilassa ja koronatestausta koskevan hankintatarpeen ennakoiminen on ollut hyvin vaikeaa huomioon ottaen epidemian ja sen vaikutusten muutosten lisäksi keskeisten valtion toimijoiden reaktiot epidemiassa tapahtuviin muutoksiin.

Edellä kerrotusti koronaepidemista johtuen hankinta on ollut perusteltua tehdä ilman kilpailutusta suorahankintana hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla eli sopimuksen tekeminen on ollut ehdottoman välttämätöntä, eikä säädettyjä määräaikoja voitu noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi. Näin ollen kaupunginhallitus katsoo, että hankinta ei kilpailutuksen toimittamatta jättämisen osalta ole ollut hankintalain vastainen, vaan suorahankinta on ollut hankinta-ajan koronatilanne huomioon ottaen perusteltu menettely. Kyse on tältä osin vastaavasta tapauksesta kuin markkinaoikeuden ratkaisussa MAO: 102/21 käsitelty Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän COVID-19-analyyysien 9,7 milj.€:n suuruinen suorahankinta, jonka markkinaoikeus katsoi olevan hankintalain mukainen.

Nyt kyseessä on asiassa esitetyn selvityksen perusteella ollut sosiaali- ja terveystalouden palveluhankinta, jonka hankintalain liitteen E mukainen kynnysarvo on 400 000 €. Kyseisestä henkilöstövuokrauksesta tehtiin vuosina 2021-2022 kolme erillistä suorahankintapäätöstä 19.4.2021 § 69, 29.10.2021 §132 ja 18.1.2022 §6, joista viimeisimmän eli 18.1.2022 § 6 tilintarkastaja on nostanut kertomuksessaan esille. Hankintojen kokonaisarvo on tilintarkastuskertomuksen mukaan kahdella ensimmäisellä sopimuskaudella (19.4.2021-18.1.2022, päätökset 19.4.2021 § 69, 29.10.2021 § 132) ollut yhteensä 400 000€. Viimeisen päätöksen (18.1.2022 § 6) jälkeen palveluja on puolestaan hankittu 1,5 milj. €:lla.

Hankintalain 27 §: mukaan hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroä. Lähtökohtana voidaan pitää hankintayksikön omaa arviota hankintasopimuksen arvosta. Arvion on oltava asianmukaisesti ja riittävän tarkasti asiaa selvittäen tehty.

Edellä todetusti ennen 18.1.2022 hankintapäätöstä tehtyjen aiempien hankintojen yhteenlaskettu arvo on yhdeksän kuukauden ajanjaksolla ollut 400 000 €:a. Koska hankinnassa oli kyse vastaavasta palvelusta kuin aiemmissa hankinnoissa ja hankintakausi on ollut kuusi kuukautta, voidaan katsoa tilaajalla olleen perustellusti syy arvioida hankinnan ennakoitun arvon jäävän alle 400 000 €:n viimeisellä suorahankintakaudella, joka on siis ollut noin kolme kuukautta lyhyempi ajanjakso, kuin alkuperäinen, kahden ensimmäisen suorahankintapäätöksen mukainen hankintakausi. Edellä kerrotusti hybridistrategian mukaisesti toimittaessa koronatestien tarpeet muuttuivat kuitenkin jatkuvasti epidemian luonteesta johtuen ja koronatestausta koskevan hankintatarpeen ennakoiminen on ollut äärimmäisen vaikeaa. Koska hankinnan ennakoitun arvon on perustellusti voitu arvioida olevan alle kynnysarvon ja hankintojen arvo poikennut arvioista ennalta arvaamattomien terveystalouden kriisistä johtuvien seikkojen takia, ei hankinta arvon poikkeamista voida pitää hankintalain vastaisena.

Tilintarkastajan esiin tuoma seikka siitä, että päätöksestä puuttui tieto hankinnan kokonaisarvosta, ei myöskään tee päätöstä hallintosäännön- tai lainvastaiseksi, sillä hankintalain 123 §:n mukaan päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin keskeiset perusteet,

joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty. Koska kyseessä on suorahankinta, ei tarjousten vertailua ole suoritettu, mutta päätöksestä kuitenkin selkeästi ilmenee hankittavien palvelujen hinnat.

Hyvinvointilautakunta on selvityksessään tuonut esille, että se on menetellyt hankintojen ja sopimusten valvonnassa kaupungin sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti ja valvonta on tapahtunut hyväksymällä sosiaali- ja terveyspalveluita (hyvinvointipalveluita) koskevan sisäisen valvonnan ohjeen ja raportit. Viranhaltijapäätöksiin lautakunnalla on otto-oikeus. Lisäksi hyvinvointilautakunta sai kokouksissaan ajankohtaiskatsauksen pandemiatilanteesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Ottaen huomioon, että lautakunta on toiminut valvonnasta annetun ohjeistuksen mukaisesti sekä edellä todetut seikat hankinnan aikaisista poikkeusoloista sekä suorahankinnan aiheellisuudesta, on epäselvää kuinka lautakunnan olisi tullut toimia tilanteessa toisin. Pelkästään lautakunnan otto-oikeuden käyttämättä jättämistä ei kaupunginhallituksen käsityksen mukaan voida pitää sisäisen valvonnan laiminlyöntinä.

Vaikka kaupunginhallitus katsoo, että edellä kerrotusti tarkastuksen kohteena ollut hankinta ei ole ollut hankintalain vastainen, on tarkastuksessa esiin tullut epäkohtia, jotka vaativat toimenpiteitä. Hankintojen ja sopimusten seurannassa on puutteita. Pien- ja suorahankintojen osalta päätöksen perusteluista tulisi selkeästi ilmetä, miksi niitä käytetään. Lisäksi hankinnan seuraamisen kannalta tärkeää on, että näissä hankinnoissa ilmaistaisiin ennakoarvio hankinnalle sekä mahdollisesti mihin rajaan asti päätös mahdollistaa hankinnan.

Tällä hetkellä kaupungilta puuttuu kattava, arjessa toimiva laskutuksen seurantajärjestelmä ja yhtenäiset käytännöt. Tällä hetkellä järjestelmä ei mahdollista arjessa sujuvaa hankintojen kokonaisarvon seurantaa. Erityisesti tilanteissa, jossa tarkastava henkilö vaihtuu on riski, että tieto ei siirry ja seuranta jää puutteelliseksi. Tämä vaikeuttaa varsinkin suorahankinnoissa ja pienhankinnoissa hankinnan arvon seuraamista. Nyt kyseessä olevassa hankinnassa sen arvon seuraamista on edelleen vaikeuttanut hyvinvointilautakunnan ja vt. sosiaali- ja terveysjohtajan selvityksessä esille tuodut avainhenkilöiden poissaolot ja henkilöstön vaihtuvuus sekä katkokset tiedonkulussa. Koska laskujen tarkastajat ja hyväksyjät vaihtuivat kenellekään muodostunut selvää käsitystä vuoden 2021 aikana tehtyjen hankintojen kokonaissummasta vielä vuoden 2022 alussa. Näistä syistä johtuen hankinnan arvo on kasvanut siten, että viranhaltijan toimivalta on ylittynyt hankintakauden aikana.

Tilintarkastaja ei ole tarkastuksessaan huomionnut tapahtumahetkellä vallinneita poikkeusoloja ja käsitellyt hankintaa kuin se olisi tehty normaalioloissa. Kaupunginhallituksen käsityksen mukaan koronaepidemiasta johtuvilla poikkeusoloilla on ollut ratkaiseva merkitys asiassa. Nyt kyseessä olevan hankinnan tarkastelu on paljastanut puutteita myös kaupungin poikkeus- ja häiriötilanteiden johtamisessa, toimivallan määrittelyssä sekä hankintojen tekemisessä. Näin ollen kaupungin tulisi tarkentaa ja täsmentää määräyksiä ja ohjeita poikkeusolojen ja häiriötilanteiden varalle.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallituksen lausunto tarkastuslautakunnalle tilintarkastajan muistutuksen johdosta hyväksytään. Kaupunginhallitus merkitsee tilintarkastuspöytäkirjan 22.5.2023 tiedoksi.

Äänestykset

JAA kaupunginjohtajan muutettu pohjaesitys
Ei Tolosen esitys

Kyllä

Susanna Junttila
Reijo Jylhä
Riku Tapio
Henri Ramberg
Päivi Alaoja
Terhi Heikkilä
Miikka Keränen
Eemeli Kajula

Ei

Timo Tolonen
Jani Ylipahkala

Päätös

Päivi Alanne-Kunnari poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisenä (HallintoL 28.1 §, kohta 1, hyvinvointilautakunnan jäsen).

Kaupunginlakimies Hanna Haurien esitteli asiaa kaupunginhallitukselle.

Heikki Autto liittyi kokoukseen kello 8.08 etäyhteydellä.

Kaupunginjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösehdotuksen:

Lausunnon toiseksi viimeisen kappaleen jälkeen lisätään:

"Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat ryhtyneet toimenpiteisiin esille tulleiden puutteiden johdosta. Valmistelussa on uusi hankintaohjelma, jonka on tarkoitus valmistua syyskuuhun 2023 mennessä ja joka tulee kaupunginhallituksen päätettäväksi. Samoin kaupungissa valmistellaan häiriötilanteiden käsikirjaa mahdollisten uusien tilanteiden varalle ja häiriötilanteiden johtamisen tueksi."

Timo Tolonen teki kokouksessa kaupunginjohtajan muutetusta päätösehdotuksesta poikkeavan päätösehdotuksen Jani Ylipahkalan kannattamana, että kaupunginhallitus lausuu seuraavaa:

"Kaupunginhallitus hyväksyy tilintarkastajan 22.5.2023 laatiman tilintarkastuskertomuksen 2022 sekä tilintarkastuspöytäkirjan seuraavalla poikkeuksella: Tilintarkastuskertomuksesta poiketen kaupunginhallitus puoltaa vastuuvapauden myöntämistä myös hyvinvointilautakunnalle."

Koska oltiin tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys.

Kaupunginhallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan asiassa suoritetaan äänestys, jossa ne, jotka ovat kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen kannalla vastaavat JAA, ja ne jotka ovat Timo Tolosen esityksen kannalla vastaavat EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 JAA -ääntä ja 2 EI -ääntä, 1 oli poissa. Puheenjohtaja totesi, että kaupunginjohtajan muutettu päätösesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Esteellisyys

Päivi Alanne-Kunnari

Tarkastuslautakunta, 12.06.2023, § 74

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 tilintarkastajan allekirj. 22.5.2023
- 2 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki
- 3 Selitys tarkastuslautakunnalle, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja
- 4 Selitys tarkastuslautakunnalle, hyvinvointilautakunta

Tilintarkastaja esitti vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksessaan muistutuksen liittyen koronajäljitystyön vuokratyövoiman hankintaan. Sisäiseen valvontaan, toimivaltuuksiin ja hankintoihin kohdistuvan muistutuksen vuoksi tilintarkastaja ei puoltanut vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle eikä hyvinvointilautakunnalle. Muille tilivelvollisille tilintarkastaja esitti vastuuvapauden myöntämistä ja tilinpäätöksen hyväksymistä tilikaudelta 2022.

Kuntalain 125 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta on pyytänyt sekä saanut selityksen muistutuksesta vt. sosiaali- ja terveysjohtajalta sekä hyvinvointilautakunnalta. Lisäksi kaupunginhallitus on antanut asiakokonaisuudesta lausuntonsa.

Tarkastuslautakunnan tulee antaa valtuustolle päätösesitys tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Jos valtuusto hyväksyy tilinpäätöksen sekä myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden, tulee asia loppuun käsitellyksi. Sen jälkeen ei esimerkiksi siviilioikeudellisten vahingonkorvausvaatimusten esittäminen ole enää mahdollista. Tietyin erityisin ja painavin perustein rikosprosessuaaliset toimet voivat vastuuvapaudesta huolimatta olla mahdollisia.

Mikäli valtuusto ei myönnä vastuuvapautta, on valtuuston päätettävä toimenpiteistä, joita vastuuvapauden epäämisestä aiheutuu. Toimenpiteinä voivat tällöin olla lähinnä vahingonkorvausvaade, rikosilmoitus tai asian jatkoselvittäminen. Vaikka lainsäätäjä ei ole asiasta lausunut, jatkotoimista valtuuston on päätettävä kohtuullisessa ajassa.

Tilintarkastajan muistutus

Tilintarkastaja kirjoittaa tilintarkastuskertomuksessa seuraavaa: "[...] vt. sosiaali- ja terveysjohtaja on ylittänyt hallintosäännön 26 §:ssä määritellyn toimivaltansa päättäessään sopimuksen jatkamisesta koronajäljitystyön vuokratyövoiman hankinnassa (vt. sosiaali- ja terveysjohtajan viranhaltijapäätös 18.1.2022 § 6). Sopimuksen jatkaminen on tehty kilpailuttamatta. Sopimuksen jatkamisen jälkeen kaupungille kertyi hankinnasta kustannuksia 1,5 miljoonaa euroa (alv 0 %). Sopimuksen jatkamiseen liittyvästä päätöksenteosta ei ilmene hankinnan

kokonaisarvo. Sopimuksen kokonaiskustannukset kaupungille ovat olleet vuosina 2021–2022 yhteensä 1,9 miljoonaa euroa (alv 0 %).

[...]

Sisäiseen valvontaan, toimivaltuuksiin ja hankintoihin kohdistuvien muistutusten vuoksi emme puolla vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle emmekä hyvinvointilautakunnalle. Esitämme vastuuvapauden myöntämistä muille tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta."

Asianosaisten selitykset

Tarkastuslautakunta pyysi kuntalain mukaisesti tilintarkastuskertomuksen muistutuksen johdosta selitykset vt. sosiaali- ja terveysjohtajalta sekä hyvinvointilautakunnalta. Tarkastuslautakunta sai selitykset määräaikaan mennessä ja ne ovat tämän päätöksen liitteenä (liitteet 3 ja 4).

Selitykset luovat kuvan poikkeuksellisesta tilanteesta, jonka Covid-19 pandemia aiheutti hyvinvointilautakunnan alaisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Pandemiatilanne pitkittyessään aiheutti henkilöstön uupumista ja irtisanoutumisia.

Koronapandemiasta johtuvat valmiuslain mukaiset poikkeusolot esitettiin perusteena hankintapäätökselle. Koronatautilanteen heikkeneminen vuosien 2021 ja 2022 vaihteessa aiheutti kasvaneen palvelutarpeen kysynnän, jonka vuoksi vt. sosiaali- ja terveysjohtaja selityksensä mukaan päätti jatkaa koronajäljityspalveluiden ostoa Excarsio Oy:ltä vuoden 2022 alussa. Selityksen mukaan hankinnan kokonaisarvoa ei voitu arvioida muuttuvasta tilanteesta johtuen. Hankintapäätöksessä olisi vt. sosiaali- ja terveysjohtajan selityksen mukaan tullut avata suorahankinnan perusteet.

Hyvinvointilautakunnan selityksen mukaan lautakunnan hankintapäätöksen valvonta tapahtui lautakunnan otto-oikeuden kautta. Lautakunta käsitteli muistutuksen kohteena olevaa viranhaltijapäätöstä kokouksessaan 16.02.2022 § 25. Lautakunnan selityksen mukaan hankintapäätökseltä ei käynyt selville hankinnan kustannusten kokonaismäärä. Koronatilanteen kehittymistä käytiin läpi lautakunnan kokouksissa ajankohtaisten asioiden osalta koko pandemian ajan. Selityksen mukaan sisäinen valvonta on järjestetty kaupungin sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti.

Pandemiatilanteen pitkittymisen aiheuttama henkilöstön uupuminen ja irtisanoutumiset aiheuttivat selitysten mukaan osaltaan sen, että sopimuksen toteutumista ja hankinnan kokonaiskustannuksia ei onnistuttu seuraamaan. Hyvinvointilautakunnan selityksessä suorahankinnan tekoa perustellaan viittaamalla markkinaoikeuden päätökseen (MAO: 102/21) HUS:n suorahankinnasta koronapandemiaan liittyen.

Kaupunginhallituksen lausunto

Asianosaisten selitysten lisäksi tarkastuslautakunnan pitää kuntalain nojalla pyytää tilintarkastuskertomuksen muistutuksesta myös kaupungin hallinnon ja talouden johtamisesta vastaavan kaupunginhallituksen lausunto. Kaupunginhallitus antoi lausuntonsa kokouksessaan 07.06.2022 § 198. Lausunto kokonaisuudessaan on tämän päätöksen liitteenä (liite 5).

Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan hankinnassa on ollut asianosaisten selitysten perusteella kyse sosiaali- ja terveyspalveluhankinnasta, jolloin hankintalain mukainen kynnyсарvo palveluhankinnalle on ollut 400 000 €. Hankinnan arvon

määrittelyn osalta kaupunginhallitus katsoo, että hankintayksiköllä on ollut perusteltu syy arvioida hankinnan ennakoidun arvon jäävän alle 400 000 €:n viimeisellä suoramarkintakaudella.

Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan hankinta on ollut perusteltua tehdä ilman kilpailutusta suoramarkintana hankintalain 40.2 §:n 4 kohdan nojalla (äärimmäinen kiire). Kaupunginhallitus näin ollen katsoo, että hankinta ei kilpailutuksen toimittamatta jättämisen osalta ole ollut hankintalain vastainen, vaan suoramarkinta on ollut hankinta-ajan koronatilanne huomioon ottaen perusteltu menettely.

Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan kokonaisarvon puuttuminen ei tee hankintapäätöksestä hallintosäännön- tai lainvastaista, koska kyseessä on suoramarkinta. Näin ollen tarjousten vertailua ei ole suoritettu ja päätöksestä ilmenee hankittavien palveluiden hinnat.

Kaupunginhallitus ei lausuntonsa mukaan pidä tilintarkastajan muistutuksen kohteena ollutta hankintaa hankintalain vastaisena. Hallitus kuitenkin tunnustaa hankintaan liittyvät epäkohdat. Hankinnan seuraamisen kannalta hankinnan ennakoitu arvo tulisi määrittää. Kaupunginhallituksen lausunnossa todetaan myös laskujen seurantarjestelmän ja yhteisten käytäntöjen puute. Näin ollen hankintojen kokonaisarvon seuranta ei onnistu. Näistä syistä johtuen koronajäljityspalvelun hankinnan arvo on kasvanut hankintakauden aikana niin, että viranhaltijan toimivalta hankinnassa on ylittynyt. Kaupunginhallitus kuvaa myös toimet, joihin se on ryhtynyt tilintarkastajan esille nostamien puutteiden johdosta.

Kaupunginvaltuusto päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Hankintalaissa esitetyt kynnysarvot määrittävät sen, tuleeko lakia noudattaa ko. hankinnassa. Toisin kuin kaupunginhallituksen lausunnossa, tilintarkastajan näkemyksen mukaan kyse on ollut ns. normaalista palveluhankinnasta, jolloin kansallinen kynnysarvo hankinnalle on 60 000 €. Tilintarkastajan näkemyksen mukaan hankinnassa on kyse ollut palveluhankinnasta, koska hankintasopimuksella puhutaan vuokratyövoiman hankinnasta eikä siinä eritellä sosiaali- ja terveydenhuollollisia osaamisvaatimuksia työntekijöille.

Pääsääntönä hankintalaissa on se, että kaikki julkiset hankinnat tulee kilpailuttaa. Suoramarkinta on tämän pääsäännön poikkeus. Suoramarkinnassa hankintayksikkö neuvottelee valitsemiensa toimittajien kanssa sopimuksen ehdoista julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta (hankintalaki § 40). Julkisten hankintojen neuvontayksikön ohjeistuksen mukaan syy suoramarkinnan käyttämiseen on todettava aina ennalta. Syy on perusteltava hankintapäätöksessä tai siihen liittyvässä muussa asiakirjassa.

Hankintapäätöksen osalta on todettava, että siinä suoramarkinnan käyttämistä ei mainita lainkaan. Syitä suoramarkinnan käyttämiselle ei ole perusteltu hankintapäätöksellä tai siihen liittyvissä muissa asiakirjoissa (hankintasopimus). Suoramarkinnan perustelut on esitetty nyt jälkikäteen tilivelvollisten selitysten ja kaupunginhallituksen lausunnon kautta.

Niin hyvinvointilautakunnan selityksessä kuin kaupunginhallituksen lausunnossa on viitattu markkinaoikeuden päätökseen (MAO: 102/21) suoramarkinnan perustelussa.

On huomioitava, että HUS:n hankintapäätöksellä (HUS:n hallitus 21.09.2020 § 115) syy suorahankinnan käyttämiseen on todettu ennalta. Hankintapäätöksellä on myös arvioitu hankinnan ennakoitu arvo.

Sen sijaan muistutuksen kohteena olevalla hankintapäätöksellä on viitattu aiempiin hankintapäätöksiin hankkia koronajäljityspalvelua Excarsio Oy:ltä. Kyseisillä hankintapäätöksillä suorahankinnan syyt ei ole perusteltu ja hankintojen muutoksenhakuohjeessa on todettu, että tehdyt hankinnat ovat pienhankintoja eli kansallisen kynnyksarvon alittavia hankintoja. Viimeistään 18.1.2022 § 6 hankintapäätöstä tehdessä hankinnan kokonaisarvo on ollut varmuudella ylittämässä jopa sosiaali- ja terveyspalveluhankintojen kynnyksarvon.

Lisäksi tilintarkastaja on 22.5.2023 kaupunginhallitukselle antamassaan tilintarkastuspöytäkirjassa todennut, että tilintarkastuskertomussa mainittujen epäkohtien lisäksi sen: "ettei hankintaan liittyvä laskutus ei ole ollut sisällöltään riittävää, jotta niiden oikeellisuus olisi voitu tarkistaa ja niiden perusteella olisi voitu varmistua siitä, että laskutetut tuntimäärät olisi toteutettu kaupungin tilauksesta ja laskutettu palvelu toteutunut kaupungin eduksi."

On kiistatonta, että koronapandemian aiheuttamat poikkeusolot ovat vaikuttaneet hankintakokonaisuuteen niin tilanteen poikkeuksellisuuden kuin toimialan henkilöstön kuormituksen osalta. Poikkeusolot olisi kuitenkin tullut esittää suorahankinnan perusteluina hankintapäätöstä tehdessä.

Hyvinvointilautakunta ei käyttänyt otto-oikeutta puutteelliseen hankintapäätökseen. Lisäksi sopimuksen valvonta esimerkiksi laskutuksen sisältövaatimusten ja hankinnan kokonaiskustannusten seurannan osalta tulee ymmärtää osana koko hankintaprosessia. Lautakunta vastaa hallintosäännön mukaan mm. toimialansa palvelujen järjestämisestä.

Yhteenvedona tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen lausunto on ristiriidassa tilintarkastajan havaintojen kanssa hankintalain tulkintojen osalta. Viranhaltijavalmistelun näkemys on, että vastuuvapautta ei tule nyt myöntää tilintarkastuskertomuksen muistutuksessa esitetyille tilivelvollisille ennen kuin on varmistuttu siitä, etteivät hankintamenettelyssä havaitut puutteet aiheuta kaupungille kustannuksia.

Tarkastuslautakunta kuulee asiassa tilintarkastajaa. Tilintarkastajan 22.5.2023 kaupunginhallitukselle antama tilintarkastuspöytäkirja on lisäksi tämän asian liitteenä 6.

Lisäys perustelutekstiin 12.6.2023: Toimivallasta julkisissa hankinnoissa määrätään kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön luvussa 5. Hallintosäännön 48 §:n mukaan toimielin päättää erillishankinnoista, joiden kokonaisarvo on yli 500 000 euroa. Alle 500 000 euron erillishankinnasta päättää kaupunginjohtaja, toimialajohtaja tai määräämänsä. Hallintosäännön nojalla sivistys- ja hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja on 27.4.2021 viranhaltijapäätöksellä delegoinut mm. terveydenhuollon erillishankintojen päätösvallan alle 500 000 euron hankinnoissa sosiaali- ja terveysjohtajalle. Tilintarkastajan muistutuksen kohteena olevan hankinnan osalta vt. sosiaali- ja terveysjohtaja on ylittänyt hallintosäännössä määrätyn toimivaltansa.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2022 tilinpäätöksen (liite 1) sekä tilintarkastajan laatiman vuoteen 2022 kohdistuvan tilintarkastuskertomuksen (liite 2).

Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi myös vt. sosiaali- ja terveysjohtajan ja hyvinvointilautakunnan antamat tilintarkastuskertomuksen muistutukseen liittyvät selitykset (liitteet 3 ja 4) sekä asiasta kaupunginhallituksen antaman lausunnon (liite 5).

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle,

- että valtuusto hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen, ja että
- valtuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 lukuun ottamatta vt. sosiaali- ja terveysjohtajaa sekä hyvinvointilautakuntaa.

Vastuuvapauden myöntäminen saatetaan uudestaan valtuuston käsittelyyn viimeistään vuoden 2023 tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä, mikäli valtuusto ei myönnä kaikille tilivelvollisille vastuuvapautta.

Merkitään pöytäkirjaan, että vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Tapio Raappana osallistuu kaupunginvaltuuston kokoukseen ja antaa valtuustolle selvityksen tilintarkastuskertomuksesta.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että:

- varajäsen Tuomas Koskiniemi poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (hallintolaki § 28.1 kohta 1) kello 16.17 - 17.18.
- kuultavaksi kutsutut päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana ja tilintarkastaja Miia Löytölä osallistuivat kokoukseen etäyhteyden välityksellä tämän asian käsittelyn ajaksi kello 16.18 - 17.17.
- varapuheenjohtaja Markus Lohi liittyi kokoukseen etäyhteyden välityksellä tämän asian käsittelyn aikana kello 16:21 ja poistui kello 16.51. Lohi liittyi kokoukseen etäyhteydellä uudestaan kello 16.59.

Tarkastuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta piti tauon tämän asian käsittelyn jälkeen kello 17.18 - 17.30.

Esteellisyys

Tuomas Koskiniemi

Kaupunginvaltuusto, 19.06.2023, § 69

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 allekirjoituksilla
- 2 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki
- 3 Selitys tarkastuslautakunnalle, vt. sosiaali- ja terveysjohtaja
- 4 Selitys tarkastuslautakunnalle, hyvinvointilautakunta

Ehdotus

Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi kaupunginhallituksen allekirjoittaman vuoden 2022 tilinpäätöksen (liite 1) sekä tilintarkastajan laatiman vuoteen 2022 kohdistuvan tilintarkastuskertomuksen (liite 2).

Tarkastuslautakunta saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi myös vt. sosiaali- ja terveysjohtajan ja hyvinvointilautakunnan antamat tilintarkastuskertomuksen muistutukseen liittyvät selitykset (liitteet 3 ja 4) sekä asiasta kaupunginhallituksen antaman lausunnon (liite 5).

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle,

- että valtuusto hyväksyy vuoden 2022 tilinpäätöksen, ja että
- valtuusto myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 lukuun ottamatta vt. sosiaali- ja terveysjohtajaa sekä hyvinvointilautakuntaa.

Vastuuvapauden myöntäminen saatetaan uudestaan valtuuston käsittelyyn viimeistään vuoden 2023 tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä, mikäli valtuusto ei myönnä kaikille tilivelvollisille vastuuvapautta.

Päätös

Päivi Alanne-Kunnari, Kimmo Niukkanen, Ella Keski-Panula, Elina Korteniemi, Tuomas Koskiniemi, Minna Muukkonen, Jonna Parviainen ja Tanja Sotaniemi poistuivat kokouksesta esteellisenä (HallintoL 28.1 §, kohta 1, hyvinvointilautakunnan jäsen) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ja varavaltuutetut Seija Karvo, Antti Väänänen, Tarja Suopajarvi, Anitta Ylitörmänen ja Jarmo Huhtala saapuivat kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Tilintarkastaja Tapio Raappana esitteli asiaa kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginvaltuusto piti kokoustauon kello 18.11 - 18.30. Puheenjohtaja piti tauon jälkeen nimenhuudon. Tauon aikana Mari Jolanki oli poistunut kokouksesta ja Rauno Rantaniemi oli saapunut kokoukseen, muut valtuutetut olivat edelleen paikalla.

Nuorisovaltuuston edustaja Miikka Pihlaja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana kello 19.08.

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät

- Sanna Luoma (KOK)
- Markus Lohi (Kesk.)
- Terhi Heikkilä (SD)
- Timo Tolonen (PS)
- Tiina Outila (Vas.)
- Sanna Konola (Vihreät)

Timo Tolonen teki muutosesityksen päätösehdotukseen, että hyvinvointilautakunnalle myönnetään vastuuvapaus.

Tiina Outila teki ryhmäpuheenvuorossa seuraavan toimenpideoitteen Sanna Luoman, Riku Tapion, Eemeli Kajulan ja Kalervo Björkbackan kannattamana:

"Valtuusto edellyttää selvitystä millä toimin kaupungin laskutuskäytännöt asianmukaistetaan sekä raporttia sisäisen valvonnan puutteista ja toimenpide ehdotuksista sisäisen valvonnan toteuttamiseksi."

Valtuusto piti kokoustauon 19.57 - 20.14. Puheenjohtaja piti tauon jälkeen nimenhuudon ja totesi, että kaikki valtuutetut olivat edelleen paikalla.

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti hyväksyä vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Puheenjohtaja totesi, että Tolosen esitys vastuuvapauteen liittyen raukesi kannattamattomana.

Kaupunginvaltuusto päätti tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtävälalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.-31.12.2022 lukuun ottamatta vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtajaa sekä hyvinvointilautakuntaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti Outilan toimenpidealoitteen ja päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Markus Lohi poistui kokouksesta ja Seija Karvo saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn jälkeen kello 20.25.

Esteellisyys

Jonna Parviainen, Tuomas Koskiniemi, Ella Keski-Panula, Elina Korteniemi, Päivi Alanne-Kunnari, Kimmo Niukkanen, Tanja Sotaniemi

Kaupunginhallitus, 15.01.2024, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Haurinen, johtava kaupunginlakimies, hanna.haurinen@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 MAO_102_21 24.3.2021 _ EDILEX.pdf
- 2 Pöytäkirjan ote-Hyvinvointilautakunta - 30.05.2023, klo 15:00
- 3 Selitys tarkastuslautakunnalle, hyvinvointilautakunta
- 4 Pöytäkirjan ote-Tarkastuslautakunta - 12.06.2023, klo 16:00

Tilintarkastaja on 2022 vuoden tilintarkastuksessa kiinnittänyt huomiota Rovaniemen kaupungin Exsarcio Oy:lle maksamiin laskuihin. Yhtiö on laskuttanut Rovaniemen kaupunkia selitteillä koronajäljitys, koronapäivystys ja koronapotilaskuljetus. Yhteensä arvonlisäverollinen summa yhtiölle aikavälillä 18.5.2021–28.2.2022 on ollut 2.111.982,19 euroa (alv 0 % 1.703.211,44). Laskut on tiliöity kaupungin tuloslaskelmalla palveluostojen ryhmään pääasiassa tilille 4430 Sosiaali- ja terveystoimintapalvelut (koronajäljitys ja -päivystys) sekä 4420 Matkustus- ja kuljetuspalvelut (koronapotilaskuljetus).

Tilintarkastajan näkemys

Tilintarkastaja on hankintasopimuksen perusteella katsonut, että hankinnassa on ollut kyse työvoiman vuokrauksesta koronajäljitykseen, jolloin kynnysarvo hankinnalle on 60 000 euroa. Hankinta on siten ylittänyt hankintalain EU-raja-arvot moninkertaisesti.

Tilintarkastaja on kiinnittänyt huomiota myös hankintamenettelyn puutteelliseen dokumentaatioon ja siihen, etteivät hankintapäätökset ole toimivaltaisen tahon tekemiä ja niiden perustelut ovat puutteellisia. Tilintarkastajan mukaan myös hankinnan laskutus on ollut puutteellista ja epäselvää samoin laskujen seuranta ja hyväksyntä.

Tilintarkastaja on esittänyt, ettei vastuuvapautta myönnettäisi kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalle ja hyvinvointilautakunnalle.

Tilintarkastajan mukaan toimivalta päättää vastuuvapausasiaan liittyvistä jatkotoimista eli käytännössä vahingonkorvauskanteen tai tutkintapyyntöön tekemisestä on kaupunginhallituksella.

Viranhaltijoiden ja lautakunnan näkemys

Kaupungin Sosiaali- ja terveystoimiala ja hyvinvointilautakunta ovat antaneet selvityksen asiaan. Lisäksi korona jäljitystä käytännössä hoitanut palvelualuepäällikkö on antanut oman selvityksen. Näissä selvityksissä on vedottu koronasta johtuviin poikkeuksellisiin oloihin sekä resurssien riittämättömyyteen. Selvityksissä on katsottu kyseessä olleen palveluhankinta, jossa pienhankintaraja on 400 000 euroa ja suora hankintaraja 100 000 euroa ja joka on voitu poikkeusoloissa tehdä suora hankinta. Viranhaltijoiden selvityksissä myönnetään hallintomenettelyn, hankinnan ja laskutuksen dokumentoinnin puutteellisuus, mutta sekä niissä, että myös lautakunnan selvityksessä katsotaan, että palvelun suorahankinta on voimassa olleesta koronan aiheuttamasta poikkeustilanteesta johtuen mahdollinen.

Palvelualuepäällikön selvityksestä ilmenee, että poikkeuksellisen ja alati muuttuvan tilantatteen ja kiireen vuoksi jäljityksestä sovittiin yhtiön kanssa pitkälle suullisesti ja yhtiö järjesti jäljityksen sovitusti.

Asiassa on pyydetty myös selvitystä Exsarcio Oy:ltä. Yhtiö ei kuitenkaan ole toimittanut pyydettyjä laskujen liitteitä tai dokumentaatiota laskutuksen perusteesta. Kaupunki on lisäksi tehnyt hankinnasta sisäisen tarkastuksen.

Kaupunginvaltuusto päätti tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti myöntää vastuuvapauden toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 lukuun ottamatta vt. sosiaali- ja terveystoimialaa sekä hyvinvointilautakuntaa.

Asian tarkempi selvittely

Hankinta

Terveyspalvelujen vs. palvelualuepäällikkö teki ensimmäisen hankintapäätöksen koronaepidemian aikaisesta henkilöstön vuokrauksesta jäljitystyöhön 19.4.2021. Hankinta tehtiin pienhankintana. Perusturvalautakunta sai tiedon viranhaltijan päätöksestä, mutta ei käyttänyt otto-oikeutta päätökseen. Esiitettyjen selvitysten perusteella kustannusten on ilmeisesti arvioitu jäävän 100 000 euroon, mutta esiin on tuotu covid-pandemiasta johtuva poikkeuksellinen tilanne, joka teki hankinnan kokonaisarvon arvioinnista vaikean ennakoita.

Asiakirjoista ei käy ilmi kuinka monelle toimittajalle tarjouspyyntö lähetettiin. Viranhaltijoiden lausumista ilmenee, että tarjoukset pyydettiin kolmelta toimittajalta. Päätöstekstin mukaan tarjoukset saatiin kahdelta toimittajalta. Päätöksestä ilmenee se, että kilpailutus tehtiin sähköpostilla, kyse oli pienhankinnasta ja valintaperusteena oli halvin hinta. Päätöksestä puuttuivat vertailutiedot, joka ei mahdollista tarjousten vertailua tai arviointia siitä toteutuiko hankinta hankintaohjeiden mukaisesti. Hankinnan asiakortilta löytyi vain valitun toimittajan antama tarjous, koska toinen tarjous oli jäänyt lisäämättä asiakortille. Valittu yritys on paikallinen ja sen kanssa on tehty yhteistyötä myös aiemmin.

Palvelualuepäällikkö teki jatkohankintapäätöksen suoraan hankintana 29.10.2021. Hankinta oli määräaikainen 31.1.2022 saakka. Tämän hankinnan lopulla 18.1.2022 vt sosiaali- ja terveystoimintajohtaja teki päätöksen hankinnan jatkumisesta vielä 30.6.2022 saakka. Päätös vietiin lautakuntaan, joka ei käyttänyt otto-oikeutta.

Hankintojen kokonaisarvo on kahdella ensimmäisellä sopimuskaudella 19.4.2021-18.1.2022, ollut yhteensä 400 000€. Viimeisen päätöksen jälkeen palveluja on puolestaan hankittu 1,5 milj. eurolla.

Palveluhankinta vai henkilöstön vuokraus

Jatkotoimenpiteitä harkittaessa selvitettäväksi on tullut muun muassa se, onko hankinnassa ollut kyse henkilöstövuokrauksesta vai palvelun hankinnasta. Tällä seikalla voi olla merkitystä julkisen hankinnan kynnyksarvon arvioinnissa.

Tilintarkastaja sekä sisäinen tarkastaja on katsonut, että kyse on ollut työvoiman vuokraamisesta koronajäljitykseen ja perustanut arvionsa asiassa löydettyihin dokumentteihin, erityisesti hankintasopimukseen.

Vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtaja, palvelualuepäällikkö sekä lautakunta katsovat kyseessä olleen palveluhankinta.

Työvoiman vuokrauksella tarkoitetaan järjestelyä, jossa työnantaja siirtää työntekijänsä vastiketta vastaan toisen työnantajan käyttöön työskentelemään tämän johdon ja valvonnan alaisena. Työvoimanvuokrauksen määritelmän mukaan vuokratyössä

- Työsuhde on vuokrausyrityksen ja työntekijän välillä.
- Tilaaja käyttää työnjohto-oikeutta ja johtaa ja valvoo työn tekemistä.
- Työn tekemisen ja sen järjestelyiden välittömät velvollisuudet koskevat tilaajayritystä.
- Vuokralleantaja huolehtii palkanmaksusta työntekijälle sotumaksuineen, vuosiloman antamisesta ym.
- Tilaajayritystä sitovaa työehtosopimusta on noudatettava, jollei vuokralleantajaa sido jokin työehtosopimus.

Hankinnasta löydettävissä oleva kirjallinen dokumentaatio puutteellista ja sekavaa. Kaikissa hankintapäätöksissä käytetään hankinnasta otsikossa sanaa "henkilöstön vuokraus". Päätöksiensä perustelutekstissä todetaan, että jäljitystyö tehdään ostopalveluna tilaajan ohjeiden mukaisesti, tilaajan tiloissa ja laitteilla.

Exsarcio Oy:n ja kaupungin sopimus on otsikoitu "Sopimus koronajäljityksen ostosta". Sopimuksen kohde määritellään henkilötyövoiman ostona suoraan hankintana ja tilaajan

ja toimittajan ja työnjohdon vastuut määritellään siten, että ne vastaisivat henkilövuokrauksen määritelmään. Näin ollen asiassa saatu kirjallinen dokumentaatio tukee näkemystä siitä, että kyseessä on henkilöstövuokraus. Viranhaltijoiden ja lautakunnan selvitysten sekä Exsarcio Oy:n lausuman perusteella kirjallinen dokumentaatio ei ole kuitenkaan täysin vastannut tosiasiallista tilannetta ja se on ollut osin harhaanjohtava ja puutteellinen.

Koska kysymys on saadun selvityksen perusteella epäselvä, on asiasta pyydetty vielä tarkennusta vt. sosiaali- ja terveystalolta. Hän on vahvistanut, että korona jäljitystä tehtiin kaupungin tiloissa, laitteilla ja järjestelmissä. Käytännössä jäljittäjät tekivät tiivistä yhteistyötä kaupungin tartuntataudeista vastaavien hoitajien ja lääkärin kanssa. Lisäksi toimintaa ja palvelutarvetta valvoivat ja seurasivat palveluesimies yhdessä palvelualuepäällikön kanssa. Jäljityksen hankinta ja resurssointi oli täysin kaupungin ohjauksessa yhtiön huolehtiessa rekrytoinnin, työvuorojen suunnittelun sekä muut siihen liittyvät työnjohdolliset tehtävät.

Tämä lisäselvitys huomioon ottaen hankinta ei täytä kaikkia henkilöstövuokrauksen tunnusmerkkejä ja asiassa jää edelleen epäselväksi se, kumpi hankinta on ollut kyseessä.

Suorahankinnan perusteista

Hankinnan lainvastaisuutta selvitettyä on merkitystä myös sillä, onko asiassa ollut perusteet suorahankinnalle.

Pääsääntönä hankintalaissa on kaikkien julkisten hankintojen kilpailuttaminen. Suorahankinta on poikkeus tästä pääsäännöstä. Suorahankinnassa hankintayksikkö julkaisematta hankintailmoitusta valitsee yhden tai usean toimittajan, joiden kanssa neuvottelee sopimuksen ehdoista. Hankintayksikkö tekee siis hankinnan järjestämättä tarjouskilpailua.

Syy suorahankinnan käyttämiseen on todettava ennalta, ja se on perusteltava hankintapäätöksessä tai siihen liittyvässä muussa asiakirjassa.

Nyt kyseessä olevat hankinnat ovat riidattomasti olleet suorahankintoja. Suorahankinnan perusteet on yksilöity hankintalaissa. Yksi perusteista, jolloin suorahankinta voidaan tehdä, on hankintayksiköstä riippumaton, ennalta arvaamaton ja sellainen äärimmäinen kiire, että hankintaa ei ehditä kilpailuttamaan hankintalaissa säädettyjen määräaikojen puitteissa. Suorahankinnan tekeminen tulee äärimmäisessä kiiretilanteessa olla välttämätöntä, ja kiire ei saa johtua hankintayksikön omasta toiminnasta.

Sekä viranhaltijat, että lautakunta ovat omissa selvityksissään korostaneet pandemiatilanteen ratkaisevaa merkitystä. Vaikka tilintarkastaja ei ole ottanut koronasta johtuvaa poikkeustilannetta millään tavalla omassa arvioissaan huomioon, lienee riidatonta, että hankintoja ei tehty normaalioloissa ja pandemialla on ollut tosiassa vaikutusta hankintaan ja sen kiireellisyyteen.

Koska hankintayksikön kiireellisyysperuste liittyi nyt nimenomaan covid-pandemiaan, on asiassa syytä tulkita Euroopan komission 1.4.2020 julkaiseman tiedonannon mukaisia ohjeita suorahankintaperusteiden tulkinnasta ja täyttymisestä. Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO:102/21, joka on koskenut Covid-19-analyysien 9,7 milj.€:n suuruista suorahankintaa ja jonka perusteena on nimenomaan käytetty

covid-pandemiaa, keskittynyt kyseisen tiedonannon logiikkaa noudattaen ratkaisussaan erityisesti kolmeen teemaan:

- Ennalta arvaamaton ja hankintayksiköstä riippumaton syy ja sen vaikutukset suorahankinnan tekemiseen
- Säädettyjen määräaikojen noudattaminen, hankinnan tekemisen välttämättömyys ja suorahankinnan käyttäminen vain vajeen kattamiseksi
- Neuvottelemine vain valitun tarjoajan kanssa

Markkinaoikeus on edellä mainitussa ratkaisussaan todennut yhtenä perusteena ennalta-arvaamattomuuden osalta, että vaikka epidemia oli ollut käynnissä jo jonkin aikaa suorahankintapäätöksen tekemisen aikaan, ei hankintayksikkö ollut voinut varautua siihen, millä tavalla sosiaali- ja terveysministeriön tekemät linjaukset testauskapasiteetin suhteeseen muuttuisivat. Tämän vuoksi edellytykset ennalta-arvaamattomuudesta ja hankintayksiköstä riippumattomasta syystä toteutuivat.

Ennalta arvaamattomuuden osalta täytyy siis huomioida pandemian luonne päätöksenteon hetkellä sekä se, että edellä mainitun tavoin valtion tekemät linjaukset saattoivat muuttua pandemiatilanteen vaihdellessa olennaisestikin, eikä hankintayksiköillä ollut mahdollisuutta reagoida niihin ennakoita.

Edellä mainitussa ratkaisussaan markkinaoikeus totesi määräaikojen noudattamisesta puolestaan sen, että vaikka katsottaisiin hankinnan olleen mahdollista toteuttaa nopeutettuna menettelyinä, on otettava huomioon hankinnan valmisteluun ja tarjousten käsittelyyn sekä hankintapäätöksen valmisteluun kuluva aika. Näin ollen markkinaoikeus katsoi, ettei hankintayksiköillä ollut realistista mahdollisuutta toteuttaa hankintaa edes nopeutetuissa menettelyissä siten, että hankkiminen olisi voitu varmuudella aloittaa tavoiteajassa. Lisäksi suorahankintaa ei markkinaoikeuden mukaan ollut tehty pidemmäksi aikaa kuin oli välttämätöntä, eli siltäkin osin menettely oli hyväksyttävä.

Viimeinen komission covid-tiedoksiannosta esiin nostettu teema, eli neuvottelemine vain valitun tarjoajan kanssa ei markkinaoikeuden mukaan antanut aihetta arvioida suorahankintaa toisin. Vaikka hankintayksikkö olisikin ehtinyt neuvottelemaan muidenkin tarjoajien kanssa, olisi neuvottelujen järjestäminen ja tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistaminen saattanut viedä niin paljon aikaa, ettei hankinnan toteuttaminen vaaditulla aikataululla olisi onnistunut.

Vaikka edellä mainitussa tapauksessa markkinaoikeus ei katsonut hankintayksikön menetelleen hankintalain vastaisesti, jokaisen asian arviointi on tapauskohtaista. Rovaniemen kaupungin hankintalakimies on arvioinut nyt kyseessä olevaa hankintaa. Hän kiinnittänyt arvioinnissaan huomiota varsinkin poikkeuksellisiin olosuhteisiin eli covid-pandemiaan ja sen kehittymiseen, joka aiheutti hankintayksiköstä riippumattoman ja ennalta arvaamattoman äärimmäisen kiireen sekä sopimuskauden keston, joka on ollut vain alle puoli vuotta. Hankintalakimiehen arvion mukaan hankintalain suorahankintaperusteet ovat täyttyneet päätöksentekohetkellä.

Toimivallan ylitys

Toimivalta hankinnoista on sosiaali- ja terveystalouksissa delegoitu siten, että palvelualuepäällikkö pystyi päättämään hankinnoista 100 000 euroon asti ja toimialajohtaja 500 000 euroon asti. Ottaen huomioon, että toista hankintapäätöstä

tehtäessä 29.10.2021 hankinnan arvo on ollut noin 130 000 euroa ja kolmatta päätöstä tehtäessä 18.1.2022 noin 550 000 euroa, on toimivalta ylitetty.

Ylityksen vakavuutta arvioitaessa huomioon on otettava pandemian luonne. Ennakointi on tuolloin ollut hyvin haasteellista ja tästä johtuen, hankittavien palvelujen tarkan määrän arvioiminen etukäteen on ollut käytännössä mahdotonta.

Lisäksi laskujen tarkastajan ja hyväksyjän vaihtumisen seurauksena laskutuksen seuranta ja valvonta eivät toteutuneet tarkoituksenmukaisella tavalla.

Mitä/ miten on sovittu?

Viranhaltijoiden selvityksistä ilmenee, että sopimusten dokumentointi on ollut hankinnassa virheellistä ja erittäin puutteellista. Selvityksissä on tullut ilmi, että palvelun sisällöstä, määrästä ja laskutusperusteista on sovittu palveluntuottajan kanssa suullisesti. Sopimuksen osapuolet ovat sitoutuneet noudattamaan suullisesti yhdessä sovittuja asioita, vuoropuhelua jäljitystyön toteuttamiseksi on käyty säännöllisesti ja hyvässä yhteisymmärryksessä.

Palvelualuepäällikkö on kertonut olleensa tietoinen koko prosessin ajan palveluntuottajan kanssa tehdyistä suullisista sopimuksista. Lisäksi palvelualuepäällikön mukaan missään vaiheessa sopimuskautta palvelun tilaajan viranhaltijoilla ei ole herännyt epäluottamusta tai epäilyä palveluntuottajan toimia kohtaan.

Laskutuksen seuranta

Sopimuksissa on sovittu, että laskutus suoritetaan kaupungin ilmoittamien laskutustietojen mukaisesti kuukausittain jälkikäteen. Näitä laskutustietoja ei enää ole saatavilla.

Palvelualuepäällikön selvityksessä on kerrottu laskutusprosessista. Sen mukaan Exsarcio Oy toimittamat laskut on tiliöity terveydenhuollon palvelualueella avovastaanoton kustannuspaikalle käyttäen koronakulujen projektikoodia. Tällä tiliöintitavalla jäljitystyön kustannukset on saatu koostettua myöhemmin anottaviksi valtion koronakorvauksina kunnille. Laskut ovat saapuneet Rondo-järjestelmään ja toimistosihteerit ovat ne tiliöineet.

Tehtyjen työtuntien määrää valvottiin kaupungin tartuntatautihoitajien ja palveluesihenkilön päivittäiskirjanpidon kautta. Tietoja kerättiin manuaalisesti paperille ja vihkoon sekä yhteiseen drive -kansioon Kaupungin tartuntatautihoitajat ja avovastaanoton vastuuhenkilöt olivat toiminnan organisoinnissa mukana. Nämä tiedot olivat käytettävissä laskun tarkastuksen ja hyväksynnän yhteydessä. Tarkastuksen aikana tietoja ei ollut enää käytettävissä.

Jäljitystyön kustannukset ja positiivisten tartuntojen sekä altistuneiden määrät korreloivat keskenään. Tartuntojen ja altistuneiden määrässä tapahtuu joulukuussa selkeä kasvu, joka näkyy myös kustannuksissa. Jäljitystyö päättyi helmikuussa.

Laskuja hyväksyi seitsemän eri henkilöä. Tuohon ajanjaksoon sisältyi poissaoloja ja henkilöstön vaihtumisia, minkä vuoksi laskujen hyväksyjät vaihtuivat. Laskujen hyväksyjän vaihtumisen seurauksena laskutuksen seuranta ja valvonta eivät toteutuneet tarkoituksenmukaisella tavalla.

Asiassa saadun selvityksen perusteella koronajäljityksen hankinnassa ei voitu varmistua siitä mihin laskutus perustui. Rondosta löytyneiden laskujen liitteenä ei ole ollut dokumenttia tilauksesta eikä henkilöstön ylläpitämää manuaalista tilastointia ole ollut käytettävissä. Jäljitystyötä ei myöskään ole tilastoitu jäljittäjien käytössä olleeseen Lifecare -järjestelmään.

Vahinko

Laskutus on sovittu suoritettavaksi tilaajan ilmoittamien laskutustietojen mukaisesti kuukausittain jälkikäteen. Näitä laskutustietoja ei enää ole löydettävissä. Kuten edellä on todettu, asian kirjallinen dokumentointi on puutteellista ja harhaanjohtavaa. Selvityksistä ilmenee, että kaupunki on suullisesti sopinyt yhtiön kanssa sen suorittamista toimenpiteistä. Näitä suullisesti sovittuja toimenpiteitä ei ole päivitetty yhtiön kanssa tehtyyn kirjalliseen sopimukseen. Annetuista selvityksistä ilmenee kuitenkin, että yhtiö on tehnyt siltä pyydetty toimenpiteet sovitusti ja laskutus on perustunut tehtyihin toimenpiteisiin. Lisäksi positiivisten tartuntojen sekä altistuneiden määrät tukevat selvityksessä esitetty jäljitystyön määrän ja kustannusten kanssa.

Exsarcio Oy on toimittanut kaupungille listauksen siitä keitä on ollut töissä päivittäin ajalla 1.1. -25.2.2022. Yhtiön edustaja on ilmoittanut, että yksittäisten työntekijöiden päiväkohtaisia tunteja ei ole saatavilla. Hän on kertonut kuitenkin, että työntekijöiden tuntimäärät ovat vaihdelleet 5-16 tuntia/ päivä.

Viranhaltijoiden selvityksistä ilmenee, että Exsarcio Oy sopimuskauden aikana on myönnetty potilastietojärjestelmään käyttäjätunnukset jäljitystyöhön 90 työntekijälle, mikä kuvaa henkilöstötarpeen poikkeuksellisen suurta tarvetta.

Exsarcio Oy:ltä on vielä pyydetty lisäselvitystä laskutuksen perusteista, mutta muuta selvitystä ei ole toimitettu.

Exsarcio Oy:n tilinpäätöstiedot on nähtävillä Suomen Asiakastieto Oy:n maksullisessa palvelussa vuodesta 2015 alkaen. Yhtiön raportista on nähtävillä, että vuosina 2015-2020 yrityksen liikevaihto on vaihdellut 24 000 - 130 000 euron välillä, tilikausien voitto on ollut - 15 000 - 8 000 euroa ja henkilöstökulut ovat vaihdelleet 4 000 eurosta 23 000 euroon. Vuosina 2021 ja 2022 yrityksen liikevaihto, henkilöstökulut ja tilikauden voitto ovat kasvaneet selkeästi koronajäljityksen vuoksi. Vuonna 2021 liikevaihto on ollut 259 000 euroa, henkilöstökulut 150 000 euroa ja tilikauden voitto 199 000 euroa. Vuonna 2022 liikevaihto on ollut 1 386 000 euroa, henkilöstökulut 875 000 euroa ja tilikauden voitto 86 000 euroa. Myös liiketoiminnan muut kulut sekä ulkopuolisten palvelujen hankinnat ovat kasvaneet vuosina 2021 ja 2022.

Toimitettujen selvitysten perusteella palveluntuottaja on valittu halvimman hinnan perusteella. Asiassa ei ole tullut ilmi, että kaupunki olisi saanut muualta kyseisen palvelun halvemmalla. Esille ei myöskään ole saadun selvityksen perusteella tullut esille, että yhtiö olisi laskuttanut työstä, jota se ei ole tehnyt. Huomiota tulee kuitenkin kiinnittää siihen, että dokumentaatio asiasta on hyvin puutteellista.

Kaupunki on maksanut Exsarcio Oy:lle aikavälillä 18.5.2021–28.2.2022 yhteensä 2.111.982,19 euroa (alv 0 % 1.703.211,44). Valtio on korvannut kaupungille koronasta aiheutuneet kulut.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (myöhemmin KKV) voi esittää lainvastaisen suorahankinnan johdosta hankintayksikölle seuraamuksia markkinaoikeudessa. KKV:n on tehtävä esitys markkinaoikeudelle kuuden kuukauden kuluessa hankintasopimuksen tai sopimusmuutoksen tekemisestä. Ottaen huomioon, että hankintasopimusta on viimeisen kerran päivitetty 17.2.2022, on mainittu kuuden kuukauden määräaika umpeutunut eikä KVV tehdä esitystä seurausmaksusta markkinaoikeudelle.

Lautakunnan vastuu

Luottamushenkilöt hoitavat tehtäviään lain nojalla ja heidän on noudatettava lakia kaikessa toiminnassaan. Luottamushenkilöt myöskin toimivat tehtävässään virkavastuulla. Kunnan virkavastuulla toimivia luottamushenkilöitä ovat muun muassa valtuutetut, hallituksen jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtajistot sekä lautakuntien ja johtokuntien jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtajistot.

Virkavastuun perusteena on se, että lakia ei ole noudatettu tai muita velvollisuuksia on rikottu. Virkavastuu voi syntyä siitä, että viranhaltija tai luottamushenkilö toimivat tehtävässään lain tai virkavelvollisuuksien vastaisesti taikka laiminlyövät tehtäviään.

Lautakunnan tehtävistä on säädetty kaupungin hallintosäännössä. Hallintosäännön mukaan lautakunta muun muassa vastaa toimialansa palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä, valitsee palvelujen tuottajat sekä tuotantotavat, hyväksyy toimialaansa liittyvät sopimukset, valvoo niiden noudattamista ja määrää sopimusten vastuhenkilöt toimialallaan, vastaa toimialansa viranomaistoiminnasta sekä palveluohjauksesta. Lisäksi lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Hallintosäännössä on näiden yleisten vastuiden lisäksi säädetty, että perusturva / hyvinvointilautakunta vastaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyspalvelujen järjestämisestä. Lautakunnan alaisuudessa toimii sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimiala. Lautakunta johtaa ja kehittää perusturvapalveluiden tuottamista kaupunkistrategiassa ja toteuttamisohjelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta vastaa muun muassa erikoissairaanhoidon palveluista sekä muista terveydenhuollon palveluista, jotka on erikseen päätetty tai laissa säädetty kunnan järjestämisvastuulle.

Vt sosiaali- ja terveysjohtajan ja lautakunnan selvityksistä ilmenee, että kaikki otto-oikeuden alaiset päätökset ovat automaattisesti menneet lautakunnan käsiteltäviksi. Lisäksi pandemiaan liittyviä toimenpiteitä ja ajankohtaista tilannetta käytiin läpi hyvinvointilautakunnan kokouksissa ajankohtaisissa asioissa säännöllisesti koko pandemian ajan.

Lautakunta on selvityksessään todennut, että sillä on viranhaltijapäätösten osalta otto-oikeus, mutta koska päätöksiä ei käsitelty päätösasioina, ei lautakunta ollut voinut valvoa hankintaa.

Kuntalaissa säädetty otto-oikeus on keskeinen hallinnon oikeusperiaatteiden toteutumista edistävä hallinnon ohjauksen ja valvonnan väline. Se taho, jolla on otto-oikeus alaisuudessa toimivien päätöksiin on seurattava alemman toimielimen ja alaistensa viranhaltijoiden päätöksentekoa ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin otto-oikeuden käyttämiseksi. Hallintosäännön mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään

ottokelpoisista päätöksistä. Rovaniemen kaupungissa ilmoitus tehdään sähköisen asiahallintajärjestelmän kautta siten, että tehdyt päätökset viedään otto-oikeuden omaavan toimielimen kokouksen asialistalle.

Lautakunta voi hallintosäännön mukaan ottaa asian käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä. Päätös otto-oikeuden käyttämisestä on kirjattava.

Nyt kyseessä olevat hankintapäätökset ovat otto-oikeuden alaisia päätöksiä. Asiassa saadun selvityksen perusteella ne ovat olleet lautakunnassa käsittelyssä. Lautakunta ei ole käyttänyt niihin otto-oikeutta. Otto-oikeuden näkökulmasta asiassa ei voida katsoa olevan merkitystä sillä, että päätöksiä ei ole tuotu päätösasioina lautakunnalle, sillä lautakunnalla on ollut otto-oikeus päätöksiin ja tosiasiallinen mahdollisuus käyttää oikeutta. Tämä mahdollisuus on lisäksi ollut normaalia parempi, sillä lautakunnan omankin selvityksen perusteella lautakuntaa on tiedotettu poikkeuksellisen hyvin pandemia tilanteesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

Valtuustossa käydystä keskustelusta, jonka vt sosiaali- ja terveysjohtaja on vahvistanut on ilmennyt, että vt. sosiaali- ja terveysjohtaja on esittänyt, että kaupunki olisi osallistunut Hanselin hankintarenkaaseen koskien lääkäri- ja hoitajavuokrausta, mutta lautakunta ei ollut tähän suostunut. Asian selvittelyssä on ilmennyt, että hyvinvointilautakunnalle on päätöksessä 27.10.2021 § 38 esitetty liittymistä Hansel yhteishankintaan koskien Sote-alan henkilöstövuokraus vuosille 2021 - 2025. Yhteishankintaan liittyminen olisi esittelytekstin mukaan antanut mahdollisuuden hankkia mm. yleislääkäreiden, erikoislääkäreiden, sairaanhoitajien, terveydenhoitajien, hammaslääkärien, erikoishammaslääkärien, suuhygienistien, fysioterapeuttien sekä perus- ja lähihoitajien henkilöstövuokrausta. Liittyminen ei olisi velvoita hyvinvointipalveluita hankkimaan automaattisesti mitään, mutta tarpeen realisoituessa hankinta olisi mahdollista tehdä puitesopimuksen kautta

nopeammin ja pienemmin kustannuksin kuin pelkästään omana hankintana. Esittelytekstin mukaan hankinnan arvo olisi ylittänyt ottaen huomioon esitetty hankinta-aika 500 000 euroa. Lautakunta on päättänyt olla liittymättä hankintaan. Tämä päätös on myös voinut myötävaikuttaa nyt kyseessä olevaan koronajäljityksen hankintaan tai ainakin niihin määriin, mitä jäljitystä jouduttiin yhtiöltä tilaamaan.

Jatkotoimet

Koska valtuusto ei ole myöntänyt vastuuvapautta vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle sekä hyvinvointilautakunnalle asiassa tulee harkita mihin toimenpiteisiin ryhdytään. Lähinnä kysymykseen tulee korvausvaatimuksen esittäminen tai rikossyytteen nostaminen.

Valtuuston päätöksen jälkeen sekä kaupungin lakipalvelut että sisäinen tarkastus ovat vielä selvittäneet asiaa. Asiassa on pyydetty lisäselvityksiä sekä viranhaltijoilta että yhtiöltä. Yhtiöltä saadut vastaukset ovat olleet edelleen niukat ja kaupunki on lisäksi pyytänyt lisäksi yhtiötä koskevia selvityksiä myös verohallinnolta. Verohallinto on kuitenkin katsonut, ettei kaupungilla ole tiedonsaantioikeutta pyydettyihin tietoihin. Kaupungin keinot saada lisäselvitystä ovat rajalliset verrattuna muihin viranomaisiin ja asiaan on edelleen jäänyt useita epäselvyyksiä.

Vahingonkorvauksen osalta todetaan, että asiassa saadun selvityksen perusteella kaupungille ei edellä kerrotusti ole aiheutunut vahinkoa, joten korvausvaatimuksen esittäminen tämän hetkisten tilanteen ja tiedon perusteella ei ole perusteltua.

Rikosyytteen nostamisen osalta kyseeseen tulee jokin rikoslain 40 luvun tarkoittamista virkarikoksista. Kyseeseen tulee mahdollisesti virkavelvollisuuden rikkominen. Viranhaltijat ovat antamissaan selvityksissä myöntäneet hankinnassa sattuneen virheitä. Tilanne on kuitenkin ollut pandemiasta johtuen hyvin poikkeuksellinen ja haastava. Sekä viranhaltija että lautakunta ovat tuoneet esille seikkoja, joiden voidaan katsoa olevan tekoa lieventäviä. Lisäksi on tuotu esille se seikka, että korona jäljitystä ei ole voitu jättää hankkimatta ja se oli hankittu äärimmäisessä kiireessä. Näin ollen on mahdollista katsoa, että tilanteessa ei juuri ollut mahdollista toimia toisin.

Virkarikoksia koskevan luvun esitöissä (HE 58/1988 vp, s. 65.) vähäisiksi katsottavia niin tahallisia kuin tuottamuksesta tapahtuneita virkavelvollisuuden rikkomisia ei enää rangaistaisi virkarikoksina. Säännöksillä ei ole tarkoin määriteltävissä, milloin virkavelvollisuuden rikkomista voidaan pitää vähäisenä. Rikkomisen vähäisyyden arviointi jäisi näissä tapauksissa syyttävaviranomaisen ja viime kädessä tuomioistuimen harkittavaksi.

Lautakuntaan kohdistuvien jatkotoimien osalta todetaan, että luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain (39/1889) virkarikoksia koskevia säännöksiä. Saadun selvityksen perusteella ei ole poissuljettua, etteikö lautakunta olisi menetellyt asiassa virheellisesti.

Muun muassa valtuustossa käydyssä keskustelussa selvitetäväksi on tullut se, voiko lautakunta olla asiassa vastuussa tai onko kohtuutonta, että heihin kohdistettaisiin jatkotoimia huomioon ottaen, että lautakunnan jäsenet ovat maallikkoja.

Kuntalain mukaan luottamushenkilö hoitaa tointaan virkavastuulla, ja häneen sovelletaan rikoslain virkarikoksia koskevia säännöksiä. Lisäksi luottamushenkilö voi olla vahingonkorvausvastuussa virheellisen menettelyn kunnalle tai ulkopuoliselle aiheuttamasta vahingosta. Päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei ole vastuussa päätöksestä.

Perinteisesti rikosoikeudessa on lähdetty siitä, ettei tietämättömyys vapauta tekijää vastuusta. Eli vaikka henkilö olisi maallikko, hänen odotetaan yleensä kykenevän tunnistamaan ja hoitamaan veloitteensa perusasiat ja toimivan asemansa edellyttämällä huolellisuudella. Näin ollen maallikkoasemaan vetoaminen ei pääsääntöisesti poista vastuuta.

Koska asian on jäänyt kaupungin tekemistä selvityksistä huolimatta epäselväksi ja koska virkavastuulla tapahtuneen virheellisen menettelyn vähäisyyden arviointi kuuluu rikoslain esitöiden mukaan syyttävaviranomaisen ja viime kädessä tuomioistuimen harkittavaksi, on asiassa perusteltua tehdä tutkintapyyntö esitutkintaviranomaiselle. Koska asia on herättänyt myös julkista keskustelua ja spekulatiota, on asian saattaminen ulkopuolisen viranomaisen tutkittavaksi myös asianosaisten oikeusturvan kannalta perusteltua.

Ehdotus

Esittelijä: Ulla-Kirsikka Vainio, kaupunginjohtaja

Edellä kerrotuilla perusteilla kaupunginhallitus päättää tehdä tutkintapyynnön esitutkintaviranomaiselle vt. sosiaali- ja terveysjohtajan, hyvinvointilautakunnan sekä Exsarcio Oy:n toimista koronajäljityksen hankintaan liittyvässä asiassa.

Päätös

Tuomas Koskiniemi ja Päivi Alanne-Kunnari poistuivat kokouksesta esteellisenä (HallintoL 28.1 §, kohta 1) tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Pöytäkirjantarkastajiksi tämän asian osalta valittiin Timo Tolonen ja Mari Ikonen.

Kaupunginlakimies Hanna Haurinen liittyi kokoukseen etäyhteydellä kello 15.21.

Eemeli Kajula liittyi kokoukseen etäyhteydellä kello 15.40.

Timo Tolonen esitti, että kaupunginhallitus päättää tehdä tutkintapyynnön esitutkintaviranomaiselle vt. sosiaali- ja terveysjohtajan sekä Exsarcio Oy:n toimista koronajäljityksen hankintaan liittyvässä asiassa.

Puheenjohtaja totesi, että Tolosen esitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus päätti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Esteellisyys

Tuomas Koskiniemi, Päivi Alanne-Kunnari

Kaupunginhallitus, 15.12.2025, § 376

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Haurinen, johtava kaupunginlakimies, hanna.haurinen@rovaniemi.fi

Tilintarkastaja esitti vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksessaan muistutuksen liittyen koronajäljitystyön vuokratyövoiman hankintaan. Sisäiseen valvontaan, toimivaltuuksiin ja hankintoihin kohdistuvan muistutuksen vuoksi tilintarkastaja ei puoltanut vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle eikä hyvinvointilautakunnalle. Valtuusto ei ole myöntänyt vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle ja hyvinvointilautakunnalle vastuuvapautta tilikaudelta 1.1.–31.12.2022.

Kaupunginhallitus on 15.1.2024 päättänyt tehdä tutkintapyynnön esitutkintaviranomaiselle vt. sosiaali- ja terveysjohtajan, hyvinvointilautakunnan sekä Exsarcio Oy:n toimista koronajäljityksen hankintaan liittyvässä asiassa.

Poliisi on päätöksessään 20.11.2024 katsonut, että osa tutkittavista rikoksista on ehtinyt vanhentua ja päättänyt tutkinnan niiden osalta. Syyttäjä on päätöksessään 6.11.2025 päättänyt lopettaa muilta osin esitutkinnan, koska syyttäjä tulisi jättämään syytteen nostamatta eikä tärkeä yksityinen tai yleinen vaadi syytteen nostamista. Näin ollen tutkinta on kokonaisuudessaan päättynyt.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö

Kaupungin hallitus merkitsee tutkinnan päätöksen tiedoksi ja saattaa vt. sosiaali- ja terveysjohtajan ja hyvinvointilautakunnan vastuuvapautta tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 koskevan asian tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan sijaisen esityksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta, 19.05.2026, § 55

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Tilintarkastaja esitti vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen liittyen koronajäljitystyön vuokratyövoiman hankintaan. Tilintarkastaja ei puoltanut vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle eikä hyvinvointilautakunnalle tilikaudelta 2022 hankintaan liittyvien sisäisen valvonnan, toimivaltuuksiin ja hankintoihin kohdistuvan muistutuksen johdosta. Kaupunginvaltuusto ei tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti myöntänyt vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle eikä hyvinvointilautakunnalle vastuuvapautta tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Kaupunginhallitus päätti 15.1.2024 tehdä esitutkintaviranomaiselle tutkintapyynnön vt. sosiaali- ja terveysjohtajan, hyvinvointilautakunnan sekä Exsarcio Oy:n toimista koronajäljityksen hankintaan liittyvässä asiassa. Poliisi on osaltaan päätöksessään 20.11.2024 katsonut, että osa tutkittavista rikoksista on ehtinyt vanhentua ja tutkinta näiden osalta on päättynyt. Syyttäjä on 6.11.2025 päättänyt lopettaa esitutkinnan muilta osin, koska syyttäjä tulisi jättämään syyteen nostamatta, eikä tärkeä yksityinen tai yleinen etu vaadi syyteen nostamista. Kaupunginhallitus on käsitellyt asiaa kokouksessaan 15.12.2025 ja saattanut tilikauden 1.1.-31.12.2022 vastuuvapautta koskevan asian tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi. Muutoinkaan ei ole ilmennyt, että hankinnasta olisi koitunut kustannuksia kaupunkiorganisaatiolle.

Kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Koska asia on loppuunkäsitelty esitutkintaviranomaisessa eikä kaupungille ole koitunut hankinnasta kustannuksia, on tarkastuslautakunnan perusteltua esittää kaupunginvaltuustolle vastuuvapauden myöntämistä vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle sekä hyvinvointialautakunnalle tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta merkitsee tutkinnan päätöksen tiedoksi.

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää vastuuvapauden vt. sosiaali- ja terveysjohtajalle sekä hyvinvointilautakunnalle tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Timo Tolonen palasi kokoukseen klo 15.02.

Tarkastuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tilintarkastaja Antti Kääriäinen poistui kokouksesta tämän asian päätöksenteon jälkeen klo 15.13.

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Hanna-Mari Virsunen liittyi kokoukseen etäyhteydellä tämän asian päätöksenteon jälkeen klo 15.13.

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 68

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Liitteet

- 1 Rovaniemen kaupungin tilinpäätös 2022 allekirjoituksilla
- 2 Tilintarkastuskertomus 2022 Rovaniemen kaupunki
- 3 Tutkinnan päätös
- Verkkojulkisuus rajoitettu
- 4 Päätös esitutkinnan rajoittamisesta.pdf
- Verkkojulkisuus rajoitettu

Ehdotus

Tarkastuslautakunta 19.5.2026 § 55 esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto myöntää vastuuvapauden vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtajalle sekä hyvinvointilautakunnalle tilikaudelta 1.1.-31.12.2022.

Tiedoksi

vt. sosiaali- ja terveystoimintajohtaja ja tilikauden 2022 aikainen hyvinvointilautakunta

Tarkastuslautakunta, § 43, 14.04.2026

Kaupunginvaltuusto, § 69, 08.06.2026

§ 69

Sidonnaisuusilmoitusten saattaminen valtuustolle, tilanne 06/2026

ROIDno-2025-2989

Tarkastuslautakunta, 14.04.2026, § 43

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Kunnan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tulee tehdä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudesta sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi 2 kertaa vuodessa (hallintosääntö 85 §).

Keitä velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnan hallituksen sekä maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä (ympäristölautakunta ja tekninen lautakunta). Tämän lisäksi velvollisuus koskee valtuuston ja lautakuntien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakuntien esittelijöitä (kuntalaki 84 § 2 mom.). Sidonnaisuusrekisterin tarkoituksena on edistää päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Kuntalain 30 § 5 mom. mukaan kunnanhallituksen ja lautakuntien jaostoihin sovelletaan sitä, mitä asianomaisesta toimielimestä säädetään. Täten ilmoitusvelvollisuus koskee myös kaupunginhallituksen sekä ympäristölautakunnan ja teknisen lautakunnan alaisten jaostojen jäseniä sekä muiden lautakuntien jaostojen puheenjohtajistoa ja esittelijöitä.

Mitä sidonnaisuusilmoituksen täytyy sisältää

Ilmoitusvelvollisen on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Tämän lisäksi on ilmoitettava merkittävästä varallisuudesta, eli omaisuudesta ja omistajuuksista, jotka on hankittu liike- tai sijoitustoimintaa varten. Ilmoitusvelvollisen on myös ilmoitettava muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Kuntalain 84 §:ssä määritellään sidonnaisuuksien ilmoittamisen sisältö. Kuntaliitto on tehnyt ohjeistuksen sidonnaisuusilmoitusten ja -rekisterin tulkintaan. Ohjeistus jättää myös avoimia kysymyksiä ilmoitusvelvolliselle ja lautakunnille päätettäväksi.

Merkittävän varallisuuden raja-arvon määrä

Kuntaliiton ohjeistuksessa ei määritellä, mikä on ilmoitettavan velan, vastuiden tai takauksen euromääräinen raja-arvo, jonka ylittyessä ilmoitus on annettava. Tarkastuslautakunta 19.6.2019 päätti, että liike- tai sijoitustoimintaa varten otetun velan, takauksen ja muiden vastuiden raja-arvo on 100 000 euroa. Raja-arvon ylittyessä summa on ilmoitettava sidonnaisuusilmoituksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö

Tarkastuslautakunta

1. käy läpi sidonnaisuusrekisterin tilanteen 04/2026 ja merkitsee sen tiedoksi; sekä
2. saattaa ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin tiedoksi seuraavaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto, 08.06.2026, § 69

Valmistelijat / lisätiedot:

Juuso Kataja, tarkastuspäällikkö, juuso.kataja@rovaniemi.fi

Ehdotus

Tarkastuslautakunta saattaa sidonnaisuusilmoituksia koskevan tilanteen (<https://rovaniemi.triplancloud.fi>) tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

§ 70

Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

ROIDno-2026-3351

Rovaniemen kaupungin hallintosäännön § 131 mukaisesti kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.